

PORTFÓLIÓ

Dr. Sándor László

DLA zeneszerző, hegedűművész

2022. február 22.

Tartalom

Önéletrajz	5
Sándor László honlapja	8
Dokumentumok	9
Fontosabb előadások	21
Fontosabb szerzői estek, koncertek, bemutatók	25
DLA záró koncert.....	30
Műjegyzék	31
Sándor László műveinek elhangzásai...	44
Ösztöndíjak	49
Publikációk	49
Esszé	51

Dr. Sándor László – zeneszerző, hegedűművész

Született: 1975. 08. 13. Budapest

Iskolák: Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori Iskola

Tanárok: Petőfi Erika, Gózon Kinga – hegedű
Földes Imre – zenetörténet
Dukay Barnabás – zeneelmélet, összhangzattan, műelemzés
Jeney Zoltán – zeneszerzés
Szigetvári Andrea – elektronikus zeneszerzés
Wilheim András – analízis
Vidovszky László – speciális kollégium
Kamp Salamon – doktori iskola
Bali János – konzulens

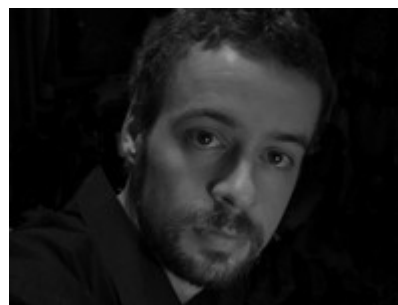
Diploma: 1998. hegedűtanár, kamaraművész – kitüntetéssel
Szakdolgozat: Alban Berg: Hegedűverseny – elemzés
2014. zeneszerző – kitüntetéssel
2021. DLA fokozat (summa cum laude)
Disszertáció: *Du Fay Nuper rosarum flores – szellemi áramlatok találkozása a későközépkor zeneesztétikájában*
Védés: 2021-06-22

Zeneszerzői díjak:

2005 – József Attila zeneszerzői verseny: I. díj
2008 – Magyar Zeneszerzők Egyesülete – Istvánffy Benedek díj
2011 – Új Magyar Zenei Fórum – zeneszerzői verseny: EMB és Bartók B.
Konzervatórium különdíjai
2013 – Duna Szimfonikusok pályázata – díjnyertes mű
2013 – Új Magyar Zenei Fórum – zeneszerző verseny: nagyzenekari kategória III. díj,
Fidelio magazin és Művészetek Palotája különdíjai
2015 – International Rostrum of Composers – Tallinn – 8. helyezés
2015 – Új Magyar Zenei Fórum – zeneszerző verseny: kamarazenekari kategória III. díj
2017 – Új Magyar Zenei Fórum – zeneszerző verseny: kamara kategória III. díj

Felkérések:

2008. március 15. Állami ünnepség – nagyzenekari mű

2011. Klenyán Csaba – szóló klarinét mű a Békéscsabai Klarinétfőiskola és a Klarinét antológia számára
2012. Kovalcsik András – szóló kürt darab a Debreceni Országos Kürtverseny számára
2013. okt. 22. Fanfár komponálása és dirigálása a Zeneakadémia hivatalos megnyitóján
2013. az Óbudai Danubia Zenekar XX. évfordulójára komponált nagyzenekari mű – bemutató: 2013. december 9. Zeneakadémia Nagyterem
2019. Miskolci Szimfonikus Zenekar – Antal Mátyás: fuvolaverseny Itt és Gergely szólójával; bemutató: DLA zárókoncert – Zeneakadémia Nagyterem – 2021-06-21
2022. Óbudai Danubia Zenekar – kantáta; tervezett bemutató: 2022. december, BMC

Nyilvános előadások:

- 2009-2010 Danubia+ sorozat az Óbudai Társaskörben (tematikus koncertek)
- 2010-03-07 Con sordino – koncert-sorozat keretében tartott szerzői est beszélgetéssel – Nádor terem
- 2013-03-08 Előadás Eötvös Péter Atlantis c. művéről – BMC könyvtár
- 2014-07-15 Előadás Eötvös Péter Atlantis c. művéről – Szombathelyi Bartók Szeminárium – International Eötvös Symposium
- 2015-02-21 Hallható virágok – előadás és szerzői est – BMC könyvtár
- 2017 tavasz – Dufay: Nuper rosarum flores – előadássorozat – BMC könyvtár
- 2017 ősz – A cantus firmus története – előadássorozat – BMC könyvtár
- 2018 ősz – *Párhuzamos életutak; Du Fay és Bach* – előadássorozat – BMC könyvtár
- 2019 ősz – *A zene három természete* – előadássorozat – BMC könyvtár
- 2020-12-16 Porta preminentiae – online előadás a Nagykovácsi Plébánia Facebook-oldalán
- 2021-02-06 FUGA Mikrokozmosz 258. rész – videoelőadás
- 2021-09-19 FUGA Nyári Iskola 14. rész – Du Fay: Balsamus et munda cera – videoelőadás
- 2021 ősz – *Du Fay és kora; Fejezetek a napfényes középkor zenéjéből* – 3 előadás a Nagykovácsi Öregiskola és Könyvtárban

Fontosabb koncertek, szerző estek:

- 2014-04-30 MA Diplomakoncert – Zeneakadémia Nagyterem
- 2016-11-21 „Fracta Natura” – előadás és szerzői est – Hermina Galéria
- 2017-01-13 „Ágak” – szerzői est – Ludwig Múzeum
- 2017-03-19 „Cantus Borealis” – szerzői est – Zeneakadémia X. terem
- 2018-02-02 *A cantus firmus története* – zárókoncert – BMC könyvtár
- 2018-12-16 „Fracta Natura” – előadás és szerzői est – FUGA Budapest Építészeti Központ
- 2019-01-26 *Párhuzamos életutak* – zárókoncert – BMC könyvtár
2019. május *Korálfantázia virágokkal* – turné: Budapest, Győr, Nyíregyháza

2020-02-07 – *A zene három természete* – zárókoncert – BMC könyvtár

2021-06-21 DLA zárókoncert – Zeneakadémia Nagyterem

Írások:

Gyermeki alkotás, alkotó gyermekség – esszé

Flores audible – Hallható virágok – a BMC könyvtárban elhangzott előadás írott változata

Dufay: Nuper rosarum flores – az érthetetlen motetta – tanulmány

Escher és Ligeti – „...mögötte a végtelen” – tanulmány

Kifütyülték a darabomat – cikk; megjelent: Figaro, 2015. nov.

Motetta – novella

Kimondani a kimondhatatlant – avagy politikai korrektség Du Fay Vasilissa ergo gaude motettájában – cikk; megjelent: Parlando 2019/6.

Ki szemlélődése tárgyában elmerülve megpihen I-II. rész – a személyesség nyomai Du Fay Ave Regina caelorum kompozícióiban – cikk; megjelent: Parlando 2020/1, 2020/4.

Du Fay: Nuper rosarum flores. Szellemi áramlatok találkozása a késő középkor zeneesztétikájában – DLA doktori disszertáció (védés: 2021-06-22)

Sándor László 2006 óta a Magyar Zeneszerzők Egyesületének tagja, 2021-ben doktorált a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzés doktori programján, 2019-ben ÚNKP ösztöndíjas, 2021-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem óraadó tanára; öt gyermek édesapja.

Műjegyzék: <http://sandor-laszlo.hu/wp-content/uploads/2015/10/Sandor-Laszlo-List-of-Works-Genres.pdf>

Cím: 2094 Nagykovácsi, Petőfi u. 16.

Telefon: 70/938-95-13

E-mail: sandorlaszlotibor@gmail.com

Honlap: www.sandor-laszlo.hu

2022. február 22.

Sándor László honlapja

www.sandor-laszlo.hu

Készítő: Sándorné Pintér Dóra – Gepárd Web-Art

[Nyitólap](#) [Életrajz](#) [Művek](#) [Írások](#) [Hang](#) [Videók](#) [Természet](#) [Elérhetőség](#)

Sándor László

zeneszerző

Sándor László DLA – doktori munkák és zárókoncert

A zárókoncert, a disszertáció és a tézisek elérhetőek, megtekinthetőek.

[Bővebben...](#)

2022 jan. 18.

legfrissebb

- [„Nem láthatod, mert ő az aki lát.” – kommentárok a szándékosan félbehagyott \(élet\)művek problematikájához](#)
- [Sándor László DLA – doktori munkák és](#)

Művek

Műjegyzék / List of Works (pdf)

[Bővebben...](#)

47. Hodégétria

vonósnégyes / string quartet – 2021

[Bővebben...](#)

46. Beata es, Virgo Maria

Offertorium VIII. – a capella – 2020-21

[Bővebben...](#)

legfrissebb

- [„Nem láthatod, mert ő az aki lát.” – kommentárok a szándékosan félbehagyott \(élet\)művek problematikájához](#)
- [Sándor László DLA – doktori munkák és zárókoncert](#)
- [Hodégétria – vonósnégyes](#)
- [Előadás-sorozat Nagykovácsiban, az Öregiskolában](#)
- [FUGA nyári iskola No. 14.](#)

galéria

Dokumentumok

OKLEVÉL

Ezt az oklevelet

Sándor László

számára állítottuk ki, aki 1975. év augusztus hó 13. napján Magyarország Budapest településén Sándor László néven született, és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem nevű felsőoktatási intézmény

zeneszerző mesterképzési szak

tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett. A szak képzési ideje 4 félév. A záróvizsga-bizottság 2014. év június hó 2. napján kelt határozata alapján nevezett mesterfokozatot és

okleveles zeneszerző

szakképzettséget szerzett, oklevelének minősítése kitüntetéses.

Budapest, 2014. június 21.

Záróvizsga-Bizottság Elnöke

Rektor / Dékán

*et másolatot az oklevelével
mindenképpen megjelenti.*

*Sándor László
2019. június 29.*

Oklevél

a Pannon Filharmonikusok és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
József Attila emlékére kitűzött kortárs zeneszerző pályázata

1. Díj

et másolat az
eredetivel mi-
denkell
meggyeriz.

Pándor László

Szalvor
László

Felhők

2019. április 29.

című műve

Hamar Zoltán
Hamar Zoltán

A Pannon Filharmonikusok zeneigazgatója
A pályázatot előkészítő elnöke

Bozóki András
Dr. Bozóki András

miniszter
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Pécs-Budapest, 2005. december 3.

OKLEVÉL

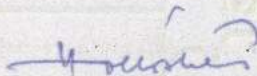
A MAGYAR ZENESZERZŐK EGYESÜLETE
által alapított

Istvánffy Benedek-díj
2009. év nyertese

SÁNDOR LÁSZLÓ
zeneszerző

A Valóságos Szentháromság dicsérte,
a lángoló Március és a Tavasz ébredése
című művével.

Budapest, 2009. március 16.

Hollós Máté
elnök

et ma's oca
al credetioe
cau' ucl eu leu
u e j e g e r t e .

Sándor

László

2019. április 29.

DÍJOKLEVÉL

Új Magyar Zenei Fórum 2011 Zeneszerzőverseny

*et ma'solat ar
ercedhi'v el
ceinchev'ben
wegeggeri'z.*

A Bartók Béla Zeneművészeti
Szakközépiskola és Gimnázium

Különdíja

*Sándor László
2019.
aprilis 29.*

SA'NDOR LA'SZLÓ

részére

A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
és Gimnázium felajánlja egy döntős alkotás
bemutatásának lehetőségét.

Budapest, 2011. február 8.

Bokor György

a Bartók Béla Zeneművészeti
Szakközépiskola és Gimnázium
igazgatója

DÍJOKLEVÉL

Új Magyar Zenei Fórum 2011 Zeneszerzőverseny

Az Editio Musica Budapest Zeneműkiadó

*et ma'solat
az eredetivel
melyekben
megjegyzés.*

*Sándor László
2019. április 29.*

Különdíja

Sándor László

részére

Az Editio Musica Budapest Zeneműkiadó
ezennel kifejezi azt a szándékát, hogy
az Új Magyar Zenei Fórum 2011
zeneszerzőversenyen díjat nyert

Egy virág – Liszt Ferenc születésnapjára

című művet

katalógusába felveszi és biztosítja a mű hazai
és külföldi promócióját.

Budapest, 2011. február 8.

Boronkay Antal

Boronkay Antal

az EMB ügyvezető igazgatója

Szitha Tünde

Szitha Tünde

az EMB promóciós vezetője

Új Magyar Zenei Fórum Zeneszerzőverseny 2013

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA KÜLÖNDÍJ

SÁNDOR LÁSZLÓ

részére

A Művészetek Palotája különdíja a
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem
akusztikai lehetőségeit legjobban kihasználó mű szerzőjének.

Káel Csaba
a Művészetek Palotája
vezérigazgatója

**Művészetek
Palotája**
Budapest

et másolat az
eredetivel
velem együtt
meggyeztetés.

Sándor László
2013. szeptember 23.

Budapest, 2013. szeptember 26.

ZENEAKADÉMIA
ALAPÍTVÁNY 1875

OKLEVÉL

Sándor László.....

részére

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem által megrendezett

Zeneszerző Versenyen

elért eredményéért

I. díj

et uasolat ar
eredetivel uicudenben
uoyeggeriz.

Sándor László
2019. április 29.

Dévényi
a zsűri elnöke

Dévényi
a zsűri tagjai
Boskó
Zm

Budapest, 2014. április 11.

Új Magyar Zenei Fórum
Zeneszerzőverseny

OKLEVÉL

Sándor László

részére

a Müpa és a Budapest Music Center által 2015-ben negyedik alkalommal,
a CAFe Budapest keretében szervezett,
a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által támogatott
Új Magyar Zenei Fórum Zeneszerzőversenyen
KAMARAZENEI KATEGÓRIÁBAN ELÉRT

*et másolat az eredetivel
vel mindenképpen
meggyert.*

Sándor László

*2019. április
28.*

Farkas Szabolcs

Farkas Szabolcs
elnökhelyettes,
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Jeney Zoltán

Jeney Zoltán
zeneszerző, professor emeritus,
a döntő zsűrijének elnöke

Gémesi Géza

Gémesi Géza
zeneszerző, karmester,
az elődöntő kamarazenei zsűri képviselőjében

Mr. László Sándor
H-2094 Nagykovácsi Petőfi u. 16
Hungary

Paris, 26 May 2015

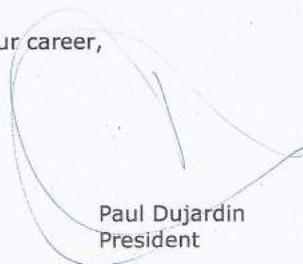
Dear László Sándor,

Please accept my sincere congratulations and those of the International Music Council for your very inspired *Et transfiguratus est* which was recommended in the general category at the 62nd edition of the International Rostrum of Composers, held May 12 - 15 2015 in Tallinn. This recognition should bring you broadcasts all over the world of *Et transfiguratus est* over the next months, something you will appreciate, I am sure.

It is both a pleasure and an honour for the International Music Council to organize the International Rostrum of Composers, one of the most important exchange platforms for contemporary music and between new music radio producers.

We would be most grateful to you if you could keep us informed of further developments in your professional life and we are particularly interested to know about the impact that the IRC recognition will have had in this respect.

With all best wishes for your career,

Paul Dujardin
President

Cc: Evert van Berkel, IRC chairman
Gyula Bánkövi (Hungarian Radio care of MTVA)

Enc. Press release

*et másolat az eredetivel
mindenképpen meggyertik.
Sándor László
2015. május 29.*

GENERAL CATEGORY

SELECTED WORK

Jan Erik MIKALSEN (Norway)

Songr for Orchestra

RECOMMENDED WORKS

João CEITIL (Portugal)

ChacoN

Sampo HAAPAMAKI (Finland)

Conception

Liisa HIRSCH (Estonia)

Ascending ... Descending

Katharina KLEMENT (Austria)

Drift

Martin MATALON (France)

La Carta

Jorge SANCHEZ-CHIONG (Austria)

Salt Water

László SANDOR (Hungary)

Et transfiguratus est

Branka POPOVIC (Serbia)

Lines and Circles

Vito ZURAJ (Slovenia)

Runaround

COMPOSERS UNDER 30 CATEGORY

SELECTED WORK

Matej BONIN (Slovenia)

Cancro

RECOMMENDED WORKS

Mikołaj LASKOWSKI (Poland)

The tiger left me unsatisfied

Igor C. SILVA (Portugal)

You Should Be Blind to Watch TV

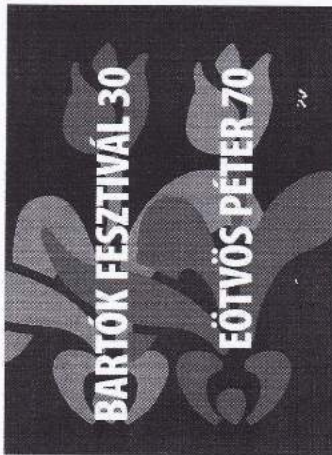
et ma's olet ar erede'tivel
mindedu been
mege g'zerit.

Óduclor Lá'uld

2019. aprílís 29.

For media enquiries:
Davide Grosso, International Music Council
d.grosso@imc-cim.org

Tiia Teder, Estonian Public Broadcasting
Tiia.teder@err.ee

NEMZETKÖZI BARTÓK SZEMINÁRIUM
DIPLOMA

A Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. ezúton igazolja, hogy

SÁNDOR LA SZLÓ

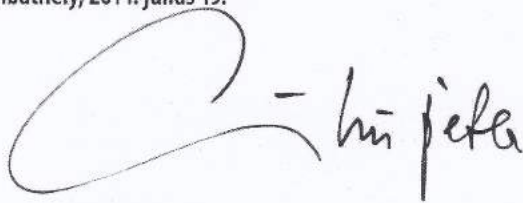
aktív résztvevő volt a

Nemzetközi Bartók Szeminárium

ZENESZERZÉS

mesterkurzusán

Szombathely, 2014. július 19.

 - Kőrösi László

kurzusvezető professzor

et másolat az
credetive
művelés
megjegyzés.

Sándor László

2018.

április 28.

FILHARMÓNIA
MAGYARORSZÁG
f
Élmény + érték

B
Bartók - New Music

Fontosabb előadások

2013-03-08 Előadás Eötvös Péter *Atlantis* c. művéről – BMC könyvtár

2014-07-15 Előadás angol nyelven Eötvös Péter *Atlantis* c. művéről – Szombathelyi Bartók Szeminárium – International Eötvös Symposium

A 2013-ban a BMC könyvtárban tartott előadásom Eötvös Péter kérésére hangzott el angol nyelven is a Szombathelyen megrendezett International Eötvös Symposium keretében. A két előadás elsősorban az Atlantis-hagyomány ókori (Platon) és 20. századi (Várkonyi Nándor) interpretációiról, valamint más kultúrterületek „elsüllyedt birodalmakról” szóló tanításairól (Gondvana, Lemuria) szóltak, továbbá a témaadó mű részletes elemzésére vállalkoztak.

2015-02-21 „Hallható virágok” – előadás és szerzői est – BMC könyvtár

A virágok számtani tulajdonságai alapján szerkesztett zenei gondolatok és a belőlük alkotott darabok bemutatása és részletes ismertetése szolgáltatta az előadás tartalmát, melyen *Korálfantázia virágokkal* című darabom ősbemutatója, valamint korábban írott darabjaim hangfelvételei szólaltak meg.

2017. tavasz – „Titkok és talányok egy motetta körül: *Dufay: Nuper rosarum flores*” – előadássorozat – BMC könyvtár

A három részből álló sorozat *Titkok és talányok egy motetta körül – Dufay: Nuper rosarum flores* címet kapta. Első része történelmi és egyháztörténeti kontextusban kívánta elhelyezni a művet, második része a Mária-szimbolika és a szerelmi költészet felől közelített, harmadik része pedig a templomépítészet szimbolikáját hívta segítségül, valamint ismertette a Warren-Wright-Trachtenberg vitát, mely a motettában felfedezni vélte, a firenzei dóm és a motetta zenei anyagának számtani tényezői között húzható párhuzam kérdéséről szólt.

A *Titkok és talányok egy motetta körül* előadássorozat részei megtekinthetők az interneten:

1. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=9cgflTeG1oc>
 2. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=aJJhm-EWvsM>
 3. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=fBlVhRWMgNo>
- mindhárom rész: <http://sandor-laszlo.hu/videok/>

2017. ősz – „A cantus firmus tündöklése, bukása és újjászületése” – előadássorozat – BMC könyvtár

Az ugyancsak háromrészes sorozat első előadása *A kezdetektől az aranykorig* címmel a 9. századtól Isaac művészetéig jutott a téma bemutatásában, a második rész Du Fay-tól Buxtehude-ig ért, míg a harmadik előadás részben Bach-kompozíciók *cantus firmusaival*, részben a 20. század *cantus firmusként* felfogható háttér-struktúráival foglalkozott. Mintegy negyedik előadásként koncertre is sor került 2018. február 2-án, melyen Balogh Máté, Tornyai Péter és Sándor László témához kapcsolódó művei hangzottak el.

A cantus firmus tündöklése... című sorozat részei megtekinthetők az interneten:

1. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=tudGo9YRTRo&t=2s>
 2. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=CPqdEPBUGMU&t=6s>
 3. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=ZqUhrW7gxQQ&t=2s>
- zárókoncert: <https://www.youtube.com/watch?v=h8AU9eCaRh8>
mind a négy rész: <http://sandor-laszlo.hu/videok/>

2018. ősz – „Párhuzamos életutak: Du Fay és Bach” – előadássorozat – BMC könyvtár

Bár nyilvánvaló, hogy amennyiben keressük J. S. Bach személyiségének és alkotói karakterének korábbi párhuzamait, a 15. század szerzői közül jó néhányat mellé állíthatnánk (a 18. században például Ockeghemet tekintették a „korszak Bach-jának”). Du Fay-ra két okból esett a választásom: egyrészt doktori munkámban vele foglalkozom részletesen, másrészt – éppen e munkából kifolyólag – a két szerző művészete és életrajzi adatai között meglepő hasonlóságokra figyeltem fel. A három előadás ezek köré a hasonlóságok köré rendeződött. Az első alkalommal a nagy egyházi ciklusok a két szerző által emelt építményeit hasonlítottuk össze: Du Fay az Aranygyapjas Lovagrend számára írott teljes heti ordinárium- és proprium-ciklusát Bach kantáta-évfolyamaival. A második előadáson a számok kerültek a középpontba, a zene, mint matematikai *ars* – mely Du Fay korában még magától értetődő alapvetés, Bach idejében már korántsem az – a bonyolult szám-alapú algoritmusok és kombinációk alkalmazása mindkét szerzőnél, továbbá a vélt vagy valós jelentésű számszimbolika. Végül a két szerző időskori alkotásait vettük szemügyre különös tekintettel az életük utolsó időszakában (éveiben, napjaiban) írott művekre. Az előadássorozatot az előző évi gyakorlatnak megfelelően ismét kortárs koncert zárta, melyen Balogh Máté, Tornyai Péter és jómagam művei szólaltak meg telt ház előtt és nagy sikerrel.

A *Párhuzamos életutak* című sorozat részei megtekinthetők az interneten:

1. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=c0nTIV6Ttyc>

2. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=HbhrSJ2DDV4>

3. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=OF6qw3C4DQY>

zárókoncert: https://www.youtube.com/watch?v=I-Z_fPMU2r4

mind a négy rész: <http://sandor-laszlo.hu/videok/>

2019. ősz – „A zene három természete” – előadássorozat – BMC könyvtár

A kora-középkorban még jellemző trichotomikus ember-értelmezés, valamint a boethiusi hármasság zene-felosztás (*musica mundana, musica humana, musica instrumentalis*) értelmében elkülönítettem egymástól a zene spirituális, animális és korporális természetét. E három „természet” definícióját kíséreltem meg lefektetni számos zenei illusztráció segítségével a három részből álló előadássorozat folyamán. A középkor, illetve késő-gótika, továbbá a 20. század jelentős teológusainak és gondolkodóinak az írásait is segítségül hívtam a kérdés tisztább megértése céljából. Immár hagyományosnak tekinthető módon ezt a sorozatot is Balogh Máté, Tornyai Péter és jómagam közös szerzői estje zárta. A jelen előadás a tervek szerint könyv formájában is megjelenik a közeljövőben.

A *Zene három természete* című sorozat részei megtekinthetők az interneten:

1. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=BCjBGaneq8U>

2. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=NnP6c9NcXVs>

3. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=59mMRKlcIIE>

zárókoncert: <https://www.youtube.com/watch?v=eTCLT99PDhM>

mind a négy rész: <http://sandor-laszlo.hu/videok/>

2021-02-06 – FUGA Mikrokozmosz: 258.

<https://www.youtube.com/watch?v=JdjENFaON6E>

2021 FUGA Nyári iskola No.14. Mesterkurzus Sándor Lászlóval

Előadás *Du Fay Balsamus et munda cera* motettájáról

<https://www.youtube.com/watch?v=Nfvl-Xbt2rg>

2021 ősz: Du Fay és kora; Fejezetek a napfényes középkor zenéjéből – 3 előadás a Nagykovácsi Öregiskola és Könyvtárban

(2021. október 29, november 12, november 26.)

A kifejezetten laikus hallgatóságnak tartott előadássorozat a késő középkor zenei jelenségeiből válogatott néhány olyan mozzanatot, mely különösképpen jellemzi a kor teológiai, szimbolikus gondolkodását. Az első előadáson a Mária-szimbolika, a másodikon a *L'homme armé* hagyomány, a harmadikon pedig a gótikus templom-szimbolika került kifejtésre. A különböző korszakokból és szerzőktől válogatott zenei illusztrációk között Du Fay művei kaptak a leghangsúlyosabban helyet.

A *Du Fay és kora* című sorozat második és harmadik része megtekinthető az interneten:

II. rész: <https://www.youtube.com/watch?v=TRXsfMaNVSg>

III. rész: https://www.youtube.com/watch?v=MxY60_sOjmk

mindkét rész: <http://sandor-laszlo.hu/videok/>

Fontosabb szerzői estek, koncertek, bemutatók, és megjelent kritikáik:

2014-04-30 Diplomakoncert – Zeneakadémia Nagyterem

Molnár Szabolcs kritikájának teljes szövege, mely a *playlist blog*-on jelent meg, az alábbi linken olvasható: <http://playlist.reblog.hu/diploma-utan>; Részlet a kritika szövegéből:

[...] Aligha sértődik meg zongorista, énekes, hegedűs, ha kijelentjük: egy akadémia erejéről, az oktatás színvonaláról, az intézményi szinergiáról a legátfogóbb képet a zeneszerzők produkciói alapján alkothatunk képet. Ilyenkor ugyanis nemcsak a frissen komponált művek vizsgáznak, hanem zenekari muzikusok, (optimális esetben zömmel akadémisták), betanító karmesterek/karvezetők, szólisták, s maga az egész oktatási infrastruktúra, mely biztosítja a lehetőségeket és kereteket, hogy egy-egy komponista – az előírásoknak megfelelően – a legkülönbözőbb műfajokban, a kamarazenétől a vokális kompozíción át a nagyzenekari darabig adjon számot a tudásáról. Balogh Máté Gergely és Sándor László diplomahangversenye egy erős Zeneakadémiáról tudósított. [...] Persze egyikőjük sem ismeretlen szerzőként debütált, az elmúlt években különböző zeneszerzői versenyeken és pályázatokon, vagy csak „hétköznapi” kortárs zenei koncerteken találkozhattunk már velük, illetve tehetségükkel. Sándor László (1975) az idősebb, s tulajdonképpen „kész zeneszerzőként” kezdte meg zeneszerzői stúdiumait. Magam 2011-ben hallottam először Sándor-darabot. Az Új Magyar Zenei Fórum döntőse volt „*Egy virág – Liszt Ferenc születésnapjára csokrán*” című nagyzenekari darabjával, majd két év múlva ugyanezen megmérettetésen egy másik zenekari műve, az *Et transfiguratus est* keltett feltűnést. Már e két kompozíció is jelezte, hogy Sándor László „kész zeneszerzőként” is mennyire nagy tempóban változik, legalábbis ami a zeneszerzői eszközök gyarapodását, gazdagodását illeti. S ha ugyanebbe a sorba illesztem a diplomahangversenyen hallott műveket, e változás- és fejlődéskészség egészen szembetűnő és tiszteletet parancsoló. Ugyanakkor a zeneszerzői alapállás, az attitűd, a közlésvágy, s mindaz, amit a zeneszerzői hivatásról (magasztosabban: A HIVATÁSRÓL) gondol, alig (vagy egyáltalán nem) változott. Aki találkozott már meggyőződéses, harmincas éveiben járó alkotóművésszel, az tudja, hogy milyen nehézségekkel néz szembe az, aki a tanítására vállalkozik. Állandóan azt a kérdést kell megválaszolni, hogy kell-e egyáltalán tanítani, nem tapintatlanság-e bármilyen feladattal „zaklatni”. Ha Sándor László határozottan és dinamikusán változó zenei nyelvére, ám de változatlan elhivatottságára (elhívottságára) gondolok, akkor azt kell feltételeznem, hogy a vele eltöltött akadémiai évek minden tanárának örömet szereztek.

Három darabban diplomázott. Az *Ipse revelat profunda – fuga a 4 voci* (hat énekhangra, vonósokra, orgonára, vibrafonra és zongorára), a *Qua habitas, domine?* (nagyzenekarra és elektronikára) és a Ligeti György emlékére komponált *Zongoraverseny* közül az előbbi kettőt érzem kiérleltlen kész kompozíciónak, olyan, minden komponensében (hangszerelés, hangzásarányok, forma, dramaturgia) harmonikus és saját nyelvet beszélő művek ezek, melyeket érdemes lenne minél többször műsorra

tűzni: e darabok közérthető nyelven érvelnek az új zene mellett. Azonnal megragadják az ember figyelmét, felkeltik érdeklődését, megmozgatják fantáziáját, s leginkább: csodában részesítenek. Valami egyszerű, tiszta csodában. Sándor László valami olyasmit tanult meg Messiaen zenéjéből, ami nem tanulható [...]

2016-11-21 „Fracta Natura” – előadás és szerzői est – Hermina Galéria

A „*Fracta Natura*” / „*A természet töredékei*” a fuvolára írott szólószonátám alcíme. A fraktál-matematika felhasználásával írott szólószonáta az *anthriscus sylvestris* (mezei turbolya) háromszorosan szárnyalt levelének alakját kódolja át zenévé. E mű alcíme, valamint a fraktál iránti érdeklődésem adta az ötletét a szóban forgó előadásomnak, melyen erre az alkalomra komponált műveim, illetve általam írott természetfilozófiai szövegek hangzottak el, e zenéket és szövegeket pedig természetfotóim illusztrálták. A koncertet hegedűsként vezetem és a szövegeket magam olvastam fel.

2018. december 16-án a „*Fracta Natura*” előadás ismét elhangzott a FUGA Építészeti Központban a CentriFUGA sorozat keretében. Az ezúttal két félidős előadás tartalmazott új darabokat és szövegeket is.

2017-01-13 „Ágak” – szerzői est – Ludwig Múzeum

Az „Ágak” szerzői estem a Ludwig Múzeum #**Bartók** című kiállításának keretében valósult meg (a kiállításon a Hermina Alkotócsoport is részt vett). A műsort népzenei ihletésű műveim alkották: **Két népdalfeldolgozás** (kamaraegyüttes), **Ha folyóvíz...** (szóló cselló), **Mira Mater** (kamara változat), **Ágak** (elektronikus kompozíció), **Lebegés** (kamaraegyüttes).

2017-03-19 „Cantus Borealis” – szerzői est – Zeneakadémia X. terem

A cím ötvözi a *Corona Borealis* csillagkép nevét a *cantus firmus* kifejezéssel. A műsoron gregorián és népzenei *cantus firmus*okat tartalmazó darabjaim szólaltak meg, közöttük egyházzenei szövegekből alakult schola, illetve Bolyki Sára népdalénekes szólaltatta meg az eredeti dallamokat. A 18 tagú hangszeres együttest magam vezényeltem, a 6 tagú énekegyüttest Farkas Domonkos irányította. Elhangzott művek: **Helioscopia – Conditore alme siderum**, **Mira Mater**, **Hodie nobis de caelo pax vera descendit**, **118. zsoltár**, **Két népdalfeldolgozás**, **Christus ist erstanden, Intra tua vulnera...**

2018-02-02 „A cantus firmus tündöklése, bukása és újjászületése” – zárókoncert

– BMC könyvtár

Molnár Szabolcs kritikája a hangversenyről (megjelent: Muzsika, 2018. március):

elhangzott Sándor-művek:

Dextera Dei fecit virtutem

Hodie nobis de caelo pax vera descendit

Deus creator omnium

Offertorium musicum 1. tétel

2019-01-26 „Párhuzamos életutak” – zárókoncert

– BMC könyvtár

elhangzott Sándor-művek:

4. szó – Éli, Éli, lemá szabaktani?

Advigilium

118. zsoltár

2019-03-28 „Vox dilecti mei” – hangverseny a Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Hittudományi Karának Nagyelőadó-jában; vezényel: Bali János és Sándor László

elhangzott Sándor-művek:

Ecce tu pulchra / Tota pulchra / Specie Tua

Mira Mater extitisti

2019. május „Korálfantázia virágokkal” – turné

állomások:

május 9. 18:00: Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium – Járdányi terem

május 16. 19:00: Győri Egyetem Nagyterme

május 20. 17:00: Nyíregyháza – Kodály terem

május 25. 18:00: Budapest – Nádor terem

Molnár Szabolcs kritikája (megjelent: Magyar Narancs – 2019.06.30):

<https://magyarnarancs.hu/zene2/sandor-laszlo-120165>

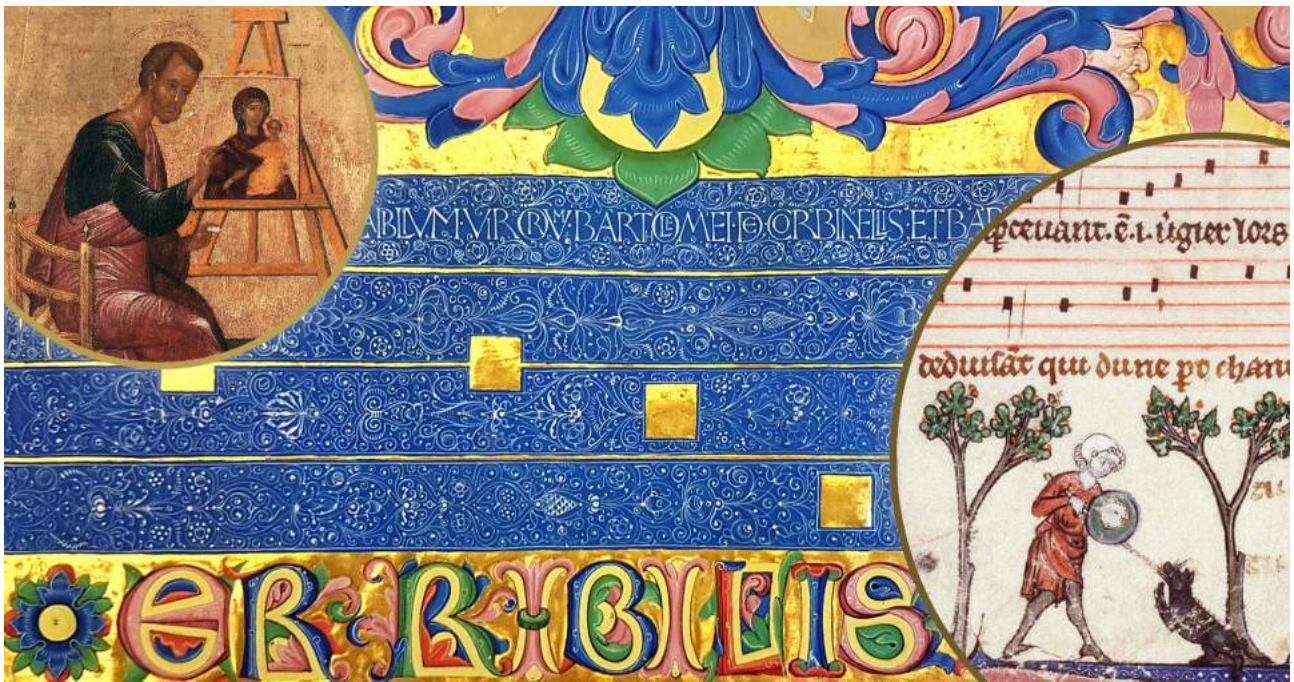
Sándor László nagyszabású, bő negyvenperces triója a *Korálfantázia virágokkal* egészen megindító módon szólalt meg a Nádor teremben. A produkcióra érezhetően jó hatással volt néhány közelmúltbéli előadás tapasztalata (budapesti Szent István Konzervatórium, Győr, Nyíregyháza), így Ittész Gergely (fuvolák, gongok), Monostori Gábor (zongora) és Zétényi Tamás (cselló, kelta hárfa, harangjáték) valóban otthonosan mozgott a háromrészes, tizenhárom tételből álló kompozíció zegzugos világában. S hogy a hallgatóság soraiban se érezze magát senki elveszettnek, a zeneszerző által prezentált bevezető segített eligazodni a mű morfológiájában. A kompozíció szerkezete lazán kapcsolódik a liturgiához, szorosabban pedig Bach egyik korai, húsvét vasárnapjára írt kantátájához (*Christ lag in Todesbanden*, BWV 4), amely a zenei szervezőelv szerint nem mellesleg korálvariáció. A Luthertől származó vers egyes mondatai mottóként ott állnak Sándor László darabjának hat tétele élén. A komponista bepillantást engedett műhelytitkokba is, elárulta, hogy a kontemplatív funkciójú második rész négy „virág-tételének” mikroléptékében miként jelennek meg sajátos, az adott virágzatot (konkrétan: ujjas keltike, tarka imola, aranyfürt, erdei tulipán) jellemző morfológiai jegyek. Ha Messiaen számára a madarak voltak a kinyilatkoztatás hírnökei, s ekként zenei teológiájában az ornitológia vált segédtudománnyá, akkor (ezt persze már tudtuk róla korábban is) Sándor László esetében mindez a botanika. S hogy miként helyezkednek el a teremtés kristályrácsán Bach és a virágok, miként szólhat egy koncertdarab a feltámadásról és az élet diadaláról, az leginkább hitbéli kérdés, s ezzel Sándor László nem terheli, nem molesztálja és fárasztja hallgatóságát. Felesleges is lenne, hiszen zenéje a maga érzéki és sugalmazó módján oly megindítóan beszél a hit törekenységéről és az ég alatt tátongó mélységről. Nem maradt hatástalan.

**2020-01-11 „Klasszikusok tükrében” – a Budapesti Vonósok hangversenye a BMC
koncerttermében; vezényel: Selmeczi György és Sándor László
az elhangzott Sándor-mű: Signum Beatum**

**2020-02-07 „A zene három természete” – zárókoncert
– BMC könyvtár
elhangzott Sándor-művek:
Ha folyóvíz... (hegedű változat)
Offertorium musicum – részetek**

**2020-09-28 All'ongharse – UMZE Kamaraegyüttes, vez. Horváth Balázs
– BMC Koncertterem
az elhangzott Sándor-mű: Két népdalfeldolgozás**

**2021-12-18 Das Wohltemperierte Streichquartet 13. – a Classicus Quartet hangversenye
– BMC Koncertterem
az elhangzott Sándor-mű: Hodégétria – vonósnégyes**

2021-06-21 DLA zárókoncert – Zeneakadémia Nagyterem

Rendező: Kecskés G. László, felvétel: Aviso

Közreműködők:

- I. féldíő: Agárdi Eszter, Bán Máté, Baráth Bálint, Baráth Nóra, Bársony Péter, Borbély László, Gryllus Samu, Jankó Attila, Kapor Andrej, Monostori Gábor, Nagy Judit, Osztrosits Eszter, Osztrosits Éva, Pétery Dóra, Razvaljajeva Anasztázia, Schlanger Tamás, Selejto Erzsébet, Szűcs Péter, Tallján Dániel, Zétényi Tamás, vez.: a szerző
- II. féldíő: Ittész Gergely – fuvola
Pintér Ágnes, Tóth Emese Gyöngyvér, Hegyi Barnabás – ének
Miskolci Szimfonikus Zenekar
vez.: Antal Mátyás

Elhangzott Sándor-művek:

Offertorium musicum

Advigilium

Olvadó jég az ablaküvegen

Du Fay-Sándor: Salve, flos Tuscae gentis – parafrázis szimfonikus zenekarra

Vox dilecti mei – fuvolaverseny

A hangverseny közzétételre került a Parlando 2021/5. számában:

https://www.parlando.hu/2021/2021-5/Sandor_Laszlo-DLA.htm

A hangverseny a youtube-on: <https://www.youtube.com/watch?v=d1D7XmmnxQ8>

További információk: <http://sandor-laszlo.hu/sandor-laszlo-dla-doktori-zarokonzertje/>

SÁNDOR LÁSZLÓ – LIST OF WORKS

The double dates should be considered as a longer composition period (ex. 2007-11). If the first one of the double dates is cursive, it means the first sketch of the piece, the second shows the date of a later version. (ex. 2010-2014) For performance always the latest version should be chosen.

SYMPHONY ORCHESTRA

6. Liebestraum (2010-2013)

for the 20th anniversary of Danubia Orchestra

[14'] **Orch:** Picc-2(ch. Blockflöte ad lib.)-2-2-Basscl-2-Contrabsn, 4-3-3-1
Perc. (3-4): Gl, Vib, Timp (4), Bass dr, Cymb susp, Tamtam, Gong (med.),
clinking instruments; Hp (ch. Keltic hp), Cel, Lute, Organ positive
Strings: 12-10-8-8-6

1st Performance: 09-12-2013 Liszt Academy – Budapest

The 20th anniversary of Danubia Orchestra, Domonkos Héja dir.

recording: Aviso Studio – Liszt Academy

7. Et transfiguratus est (2010-2014)

[13'] **Orch:** 2-Picc-3-2-Basscl-2, 4-3-3-1

Perc. (4): 1: Vib, Tub. bell Bb' 2: Mar, Tamtam 3: Gl, Tub. bell F#

4: Crotale (C' – C'''), Tub. bell (G' C' G), Bass dr, Cym susp.

Harp, Cimbalo ung., Cel, Organ

Ad lib. instruments: 3rd Fl, 1(2) Soprano saxophone, 2(4) Tpt

Strings: Vln 1 (12 – 16), Vln 2 (10 – 14), Vla (8 – 12), Vlc (8 – 10) Db (6 – 8)

1st Performance: 16-09-2013 MŰPA – Budapest

UMZF Composition Competition

Hungarian Radio Symphony Orchestra, Gergely Vajda dir.

UMZF 3rd prize, and MŰPA, Fidelio special prizes

Rostrum of Composers – Tallin, 2015, 8th prize

recording: <http://sador-laszlo.hu/hang/>

23. Grieg – SÁNDOR László: A tavaszhoz / To the Spring (2012-2016)

paraphrase for orchestra based on the piano piece by Edward Grieg

[5'] **Orch:** Picc-3-2-Eng. Hn-2-Basscl-Tenor Sax-2; 4-3-3-1

Cel, Hp, Cimbalo ung. **Perc. (3):** 1: Gl 2: Vibraphone 3: Cymb susp, Tamtam

Organ ad lib. Strings: 14-14-12-10-8

1st Performance: 28-03-2012 National Theater – Budapest

Danubia Symphony Orchestra, Domonkos Héja dir.

24. Preludium zenekarra / Preludium for Orchestra (2016)

The introduction of »Ecce carissimi« cantata, but can also be performed as single orchestral piece.

[7'] **Orch:**

Group 1: 6 Tpt, 6 Tbn (ad lib.: 4 Tpt 4 Hn »inst. of 5-6. Tpt, 1-2. Tbn« 4 Tbn)

Group 2: 3 Fl, 3 Cl, 3 Vln Solo, 2 Hp, Piano, Cel

Perc. (4): 1: Mar 2: Vib 3: Cymb. susp, Bass dr, 5 Thai-Gong (G., Bb., C, D, Eb.)

4: 3 Tamtam – small, medium, large; Harps, Organ

Group 3: 7 Solo Violin (1-7) **Group 4:** 7 Solo Violin (8-14)

Group 5: 7 Solo Violin (15-21) **Group 6:** 7 Solo Viola (1-7)

Group 7: 7 Solo Violoncello (1-7)

26/b. Helioscopia (symphonic version: 2019)

[8'] **Orch:** 2-Picc-2-3-2; 4-3-3-0; **Perc (3):** Vib, Mar, Gl

Piano, Hp; Strings: 14-14-12-10-0

34. Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között / Crystal-bird Sings among the Pearling Cherries (piccolo solo and orchestra: 2017)

see: **44.**

39. Csellóverseny / Concerto for Violoncello and Orchestra
– „Rosarium gloriosum” (2018)

to *Tamás Zétényi*

[30'] **Solo Cello; Orch:** Picc, 3 Fl, Bass Fl, 3 Cl, Basscl, Contrabasscl (ad lib. Ctnb)
3 Tpt, 3 Tbn; **Perc:** (4) Gls, Vib, Mar, Bass mar, Bells, Tub bell, Gong, Thai-Gongs,
Tamtam, Tom toms, Bass dr, Tibet plates
Piano, Celesta, Harps, Hp, Organ positive, Bass guitar
Strings: 8Vln, 4Vla (Solos)

44. Vox dilecti mei – flute concerto (2020-21)

to *Gergely Ittész*

Flute Solo (Fl, Alto Fl, Picc.); Orch: 2(ch. Picc.)-2-2-Bcl-2; 3-3-3-0
Perc. (4): Crotale, Vib, Gls, Mar, Thai-Gong (C#, E, F#, G, A.), Tamtam,
4 Tom tom, Cymb susp.
Hp, Cel, Piano, Organ + Harsp (1 player), 3 solo voices (S, M, A)
Strings: 4-4-4-4-2 (Solos)
2nd movement is identical with **34.**
1st Performance: 21-06-2021 Liszt Academy – Concert Hall
DLA final concert

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=d1D7XmmnxQ8>

SYMPHONY ORCHESTRA WITH ELECTRONIC

13. Qua habitas, Domine? (2012-2014)

I. Brush-strokes II. Bells III. Waves

[13'] **Orch:** 1-Picc-2-2-Basscl-2; 4-3-3-1
Perc. (2): Xil, Vib, Mar, Tamtam, Bass dr
Hp, Piano/Cel; Strings: 12-12-10-8-6; ELECTRONIC (recording)
1st Performance: 2014-04-30 Liszt Academy – Budapest
Danubia Orchestra, Gergely Dubóczy dir.

recording: Aviso Studio – Liszt Academy

17. Lumen (2015)

I. Domination of Light – 22nd March – 21st June – symphony orchestra

II. Decline and fall of Light – 22nd June – 22nd September, 23rd September – 21st December – solo electronic

III. Rebirth of Light – 22nd December – 21st March – symphony orchestra + electronic

[18'] **Orch:** 3(3. ch. Picc.)-3-2-Bass cl(ch. Clarinet in Eb)-2-Contra bsn; 4-3-3-1
Perc. (4): 1: Vib, Tamtam), 2: Mar, Tamtam, 3: Gls, Cymb. Susp
4: 3 Gong, Bass dr, Cymb. susp
Piano (ch. Cel), Hp, Cimbalo ung, Organ ad lib, ELECTRONIC (recording)
Strings (max-min): 16-12, 14-10, 12-8, 10-6, 8-4

ELECTRONIC

17/b. A Fény hanyatlása, bukása és újjászületése / Decline, fall and rebirth of Light (2015)

[13']

recording: <http://sandor-laszlo.hu/hang/>

32. Ágak / Boughs (2016)

electronic composition using original folk-recordings (from the collection of Zoltán Kallós) and fragments from my own compositions

[13']

1st Performance: 13-01-2017 Ludwig Museum – Budapest
»Boughs« SÁNDOR László's evening

37. Deus creator omnium (2018)

[6']

1st Performance: 04-02-2018 BMC Library – Budapest

»The history of cantus firmus« final concert of the lectureship

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=h8AU9eCaRh8>

ENSEMBLE

1. Lebegés / Levitation (2006)

for 6, 7 and 10 performers

[21']

6 players: Fl, Ob, Cl, Vln, Vlc, Piano

7 players: Fl, Ob, Cl, Vln, Vlc, Piano, Organ

10 players: 2 Fl, Ob, Cl, Vln, Vlc, Cb, Piano, Organ, Cel

1st Performance: 15-12-2007 Nádor Hall – Budapest

Members of Danubia Symphony Orchestra, SÁNDOR László dir.

recording: <http://sandor-laszlo.hu/hang/>

2. Signum Beatum (2007)

in 13 voci, for 14 strings

[9'] **Instr:** 5 Vln, 5 Vla, 3 Vlc, Cb

1st Performance: 15-12-2007 Nádor hall – Budapest

Members of Danubia Symphony Orchestra, SÁNDOR László dir.

4. Tánc / Dance (2009)

for 10 performers

[4'] **Instr:** 2 Vln, 2 Vla, 2 Vlc, Piano, Vib, Mar, Organ

1st Performance: 07-03-2010 Nádor Hall – Budapest

5. Egy virág / A Flower (2010)

for 17 performers

[12'] **Instr:** Picc, 2 Fl, 2 Cl, Bsn, **Perc. (3):** Glockenspiel, Vibraphone, Marimba, Celesta, Cimbalo ung., 3 Violin, 2 Viola, 2 Violoncello

1st Performance: 2011-02-08 MÜPA – Budapest

UMZF Composition Competition

Béla Bartók Conservatory's and EMB's special prizes

EMB S-101

recording: <http://sandor-laszlo.hu/hang/>

9. Kettős kánon / Double Canon (2012)

Canon duplex in 3 – 3 voci, for 7 performers

[4'] Instr: Fl, Ob, Cl in A, Vib, Vln, Tbn (alto), Vlc

1st Performance: 03-03-2013 Fuga Budapest Center of Architecture
Jeney 70, SÁNDOR László dir.

10. Fanfár / Fanfare (2013)

for the respect of Real Holy Trinity, for 9 or 18 brass players

[2'] Insrt: 9 players: 4 Tpt, 4 Tbn, Tuba

18 players: group 1: 4 Tpt, 4 Tbn, Tuba; group 2: 4 Tpt, 4 Tbn, Tuba

1st Performance: 22-10-2013 opening ceremony of Liszt Academy – Budapest
SÁNDOR László dir.

12. Zongoraverseny / Piano Concerto (2013-14)

for piano solo and grand ensemble

[15'] Piano solo; Orch: 2 Fl (1. ch. Picc), Ob, 2 Cl in A, Tpt, Tbn alto, Tbn tenor, Hp, Organ positive, Cimbalo ung, Perc. (3-4): Gls, Vib, Mar, 5 Gong (Chinese), Tamtam, Tub bells, 2 Bass dr, (Tom tom gr. ad lib.) 2 Vln, Vla, Vlc, Cb

1st Performance: 2014-04-11 Liszt Academy – Solti Hall – Budapest
2014-04-30 Liszt Academy (Grand Hall) – Budapest
Károly Félegyházi – piano, SÁNDOR László dir.

Liszt Academy Composition Award 2014. 1st prize

recording: Aviso Studio – Liszt Academy

14. Júliusi virágok – Nyugat-Dunántúl / Flowers in July – West-Hungary (2014)

for 6 performers

[12'] Instr: Fl, Cl in B – ch. Basscl

Perc. (1): Vib, Gls, Thai-Gongs (C#, D, F, G, A, H,) 1 Tub. bell (H'), Tamtam, Bass dr, (Melodica, or Organ positive ad lib. +1 pl.), Piano, Vln, Vlc

1st Performance: 18-07-2014 International Bartók Seminar – Szombathely
Alter Ego Ensemble – Italy, SÁNDOR László dir.

18. Et incarnatus est – in 7 (2015)

for 14 strings

[4'] 7 Vln solo, 7 Vlc solo

1st Performance: 08-03-2016 Liszt Academy, Solti Hall; DLA Concert

21. Az éjszaka csodái / Miracles of the night (2015)

for ensemble (11 performers) and electronic, based on a poem by Sándor Weöres

[10'] Instr: Fl, Cl, Piano, Hp, Vib, Cimbalo ung, Org, 2 Vln, Vla, Vlc, ELECTRONIC (recording)

1st Performance: 08-05-2016 Liszt Academy – chamber hall – Budapest
SÁNDOR László dir.

25. Hodie nobis de caelo pax vera descendit (2016)

for 6 performers

[5'] Instr: 2 Vln (or Vln-Vlc), Piano, Hp, Cimbalo ung, Organ

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest

»Fracta Natura«, SÁNDOR László's presentation

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=h8AU9eCaRh8>

26. Helioscopia – Conditor alme siderum (ensemble-version: 2015-16)

for 17 performers

[8'] Instr: 3 tpt, 3 tbn, Piano, Hp, Vib, Cimb. ung, Organ, 3 Vln, 1 Vla, 2 Vlc

1st Performance: 19-03-2017 Liszt Academy – chamber hall – Budapest
»Cantus Borealis«, SÁNDOR László's evening

27. Két népdalfeldolgozás / Two Folksong Settings (2016)

for 7 performers

1. *Amerre én járok még a fák es sírnak (Türei)* from Transylvania
2. *Úgy elmegyek, hírt se halltok felőlem (Válaszúti)* from Transylvania

[10'] **Instr:**

1: 3 Str., Cl, Piano, Hp, Cimbalo ung. (ad lib. Vibr, Cel)

2: 3 Str., Piano, Hp, Cimbalo ung. (ad lib. Vibr, cel)

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest

»*Fracta Natura*«, SÁNDOR László's presentation

13-01-2017 Ludwig Museum – Budapest

»*Boughs*«, SÁNDOR László's evening

28/b. Intra tua vulnera absconde me (small ensemble-version: 2016)

for 9 performers

[13'] **Instr:** 5 homogenous instruments (strings or winds)

Organ positive, Piano, Hp, Cimbalo ung.

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest –

»*Fracta Natura*«, SÁNDOR László's presentation

19-03-2017 Liszt Academy – chamber hall – Budapest

»*Cantus Borealis*«, SÁNDOR László's evening

29. 118. zsoltár / Psalm 118 (2016)

free instrumentation, for 4, 8, 12 or 16 performers

This piece is based on improvisation using elements created by the composer.

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest

»*Fracta Natura*«, SÁNDOR László's presentation

recording: https://www.youtube.com/watch?v=I-Z_fPMU2r4

30. Christus ist erstanden – korálfantázia / choral fantasy (2016)

choral fantasy in 3 movements for 16 performers

[9'] **Instr:** Cl, Fl, 3 Tpt, 2 Tbn, Hp, Piano, Organ, Cimbalo ung, Vib, 2 Vln, Vla, Vlc

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest

»*Fracta Natura*«, SÁNDOR László's presentation

19-03-2017 Liszt Academy – chamber hall – Budapest

»*Cantus Borealis*«, SÁNDOR László's evening

31/b. Mira Mater extitisti (ensemble-version: 2016)

sequentia for 7 performers

[4'] 4 homogenous solo instr. (for ex. 4 Vln), Piano, Hp, Vlc

1st Performance: 21-11-2016 Hermina Gallery – Budapest

»*Fracta Natura*«, SÁNDOR László's presentation

34/b. Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között / Crystal-bird sings among the pearling cherries (ensemble-version: 2017)

for 16 performers

[7'30"] **Instr:** 2 Picc, 2 Ob, Cl, Hn, 2 Tbn

Perc. 1: Crotale (ad lib. Gls), Mar, 5 Thai-Gong, Tamtam (small-medium)

Perc. 2: 5 Thai-Gong, Vib; 4 Solo Violin, 2 Solo Viola

1st Performance: 09-10-2017 BMC Concert Hall – Budapest

UMZF Composition Competition

Danubia Orchestra, Máté Hámori dir.

UMZF 3rd price

35. Offertorium musicum (2017-2021)

10-movement cycle based on plainchant-melodies, for 9 performer and electronic the dedication of 2nd Movement is to Martin Tchiba

[Cca. 25'] **Instr:** 2 Piano, Harps+Organ (1 performer), Fl, Cl, Vla, Vlc

Perc: 2-octave Crotal, 5 Thai-Gong, Vib; Bass-Guitar, ELECTRONIC (recording)

Performance of 1st movement: 01-10-2017 Evangelic Church – Óbuda, Budapest
CentriFUGA concert

Performance of 2nd movement: 17-05-2018 Saarländischer Rundfunk

»Netzwellen« Martin Tchiba – piano

Performance of six-movement extract: 2020-01-07 BMC Library

»The Tree Natures of Music«, final concert of the lectureship

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=eTCLT99PDhM>

1st Performance (full piece): 21-06-2021 Liszt Academy – Concert Hall
DLA final concert

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=d1D7XmmnxQ8>

40. Advigilium (2018)

for 6 performers

to Bánk Sály's 45th birthday

[8'] **Instr:** Piano, Vln, Vlc, Eng. Hn, Bsn

Perc. (1): Vib, 2 Thai-Gong (A, D), 2 Tibet plates (E' G'), Tamtam)

1st Performance: 12-12-2018 Hungarian Radio, Bánk Sály's 45th birthday-concert

recording: https://www.youtube.com/watch?v=I-Z_fPMU2r4

2nd Performance: 21-06-2021 Liszt Academy – Concert Hall
DLA final concert

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=d1D7XmmnxQ8>

42. Olvadó jég az ablaküvegen / Melting Ice on the Windowpane (2019)

for 17 performers

[6'] **Instr:** 2 Fl, 2 Cl, Alto Sax, 2 Bsn, Hp, Cel, Organ positive

3 Vln, 2 Vla, 2 Vlc (Solos)

1st Performance: 21-06-2021 Liszt Academy – Concert Hall

DLA final concert

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=d1D7XmmnxQ8>

A CAPELLA

18. Et incarnatus est – in 7 (2015)

[4'] 7 female voice (solo or group), 7 male voice (solo or group)

18/b. Et incarnatus est – in 21 (2015)

[10']

Choir 1: 7 female voice (solo or group), 7 male voice (solo or group)

Choir 2: 7 female voice (solo or group), 7 male voice (solo or group)

Choir 3: 7 female voice (solo or group), 7 male voice (solo or group)

41. Agnus Dei (2019)

[6'] 3 Soprano, 3 Alto, 3 Tenor, 3 Baritone

46. Beata es, Virgo Maria (2020-21)

[8'] 3 Soprano, 3 Alto, 3 Tenor, 3 Baritone

MIXED CHOIR WITH INSTRUMENTS

18/c. Et incarnatus est – in 6 (2019)

[4'] 7 female voice (solo or group), 7 male voice (solo or group), Organ

28. Intra tua vulnera absconde me (2018)

Cantata for 5 singers and grand ensemble

[15'] **Instr:** 5 singers (2 S, 1 M, 2 A, or 2 T)

5 homogenous string instr. (Vln, or Vla)

5 blockflöte (or Fl), Hp, Cimbalo ung, Piano, Cel, Organ positive, 3 Tpt, 2 Tbn

Perc. (3): Tom tom, Bass dr, Vib, Gongs, Tibet plates, Tub. bell

31. Mira Mater extitisti (2017-2019)

sequentia for mixed choir and grand ensemble

[10'] 8 singers (or groups): 4 female voices, 4 male voices

Instr: 4 Vln, 4 Vla d'amore, 4 Vla da gamba (ad lib: 4 Vln, 4 Vla, 4 Vlc),

4 Tpt, 4 Tbn (ad lib.), Hp, Piano, **Perc. (3):** Bells (Malmark cymbells, Cow bells opc.), Tub bells, Thai-Gongs: Db, Eb, F, Gb, Ab, Bb, C '

(in version f# minor: E, F#, G#, A, H, C# D#); Vlc solo, Cb solo

1st performance: 28-03-2019. Pázmány Péter Catholic University – Concert Hall
Istvánffy Choir, SÁNDOR László dir.

36. Ad te levavi... (2018)

Tract setting for the 3rd Sunday of Lent, for mixed choir and 9 instruments

[6'] Choir: 6 female voice, 3 male voice

Instr: Organ, **Perc:** 2 Tibet plates, Gls; 3 Tpt, 3 Tbn (ad lib.)

1st Performance: 02-13-2018 – Budapest-Fasori Lutheran Secondary School
Istvánffy Chamber Choir, THREnSeMBle / Lőrinc MUNTAG dir.

SOLO VOICE WITH INSTRUMENTS

38. Szomorúfűz / Weeping Willow (2018)

*Song for the poem by Attila József, for mezzo-soprano solo and 5 instruments
to Anna Molnár*

[5'] Mezzo-soprano, Vln, Vla, Cl, Piano 4 hands

Performance: 16-06-2018 Szatmárnémeti: Anna Molnár

recording:

https://www.youtube.com/results?search_query=s%C3%A1ndor+bmc+p%C3%A1rhuzamos

45. Dignus est Agnus (2020-21)

for mezzo-soprano solo and three instruments

to Judit Rajk

[18'] Mezzo-soprano solo, Piano, Cimbalo ung, Vln

15. Korálfantázia virágokkal / Choral-fantasy with Flowers (2015-2019)

trio based on the choral Christ lag in Todesbanden

to Salamon Kamp

[41'] **Instr:** Piano, Fl (+3 Thai-Gong), Vlc (+Gls)

Part I

I. 1. Choral – tutti: *Christ lag in Todesbanden, für unser Sünd' gegeben...*

II. 2. Choral – tutti: *...er ist wieder erstanden und hat uns bracht das Leben...*

III. 3. Choral – tutti: *...des wir sollen fröhlich sein, Gott loben und ihm dankbar sein, Hallelujah!*

IV. Coda – *Hallelujah* – tutti

Part II

V. *Corydalis solida* – tutti

VI. 4. Choral – piano, glockenspiel instead of piano: *Hier ist das rechte Osterlamm, davon Gott hat geboten...*

VII. *Centaurea triumfettii* – alto flute solo

VIII. 5. Choral – prepared piano, keltic harp instead of cello, 5 thai-gongs instead of flute: *So feiern wir das hohe Fest mit Herzensfreud' und Wonne, das uns der Herre scheinen lässt er ist selber die Sonne...*

IX. *Aster linosyris* – flute, piano

X. *Tulipa sylvestris* – piano solo

Part III

XI. 6. Choral – tutti: *Es war ein wunderlicher Krieg, da Tod und Leben rungen...*

XII. Coda – *Hallelujah* – tutti

XIII. 7. Choral – tutti

Performance of the revised version: 25-05-2019 Nádor Hall – Budapest

Gábor Monostori (piano), Gergely Itzész (flute),

Tamás Zétényi (violoncello)

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=iVCJOaiPcIE>

19. 4. szó / Fourth Word – Éli, éli, lemá szabaktáni? (2015)

string quartet

to Classicus Quartet

[6'] The **4th Word** can be performed independently (especially in the Lenten period), but it's suggested to be attached to the 4th movement of Haydn's Seven Last Words of Christ.

1st Performance: 16-03-2017 Liszt Hall – Debrecen

Classicus Quartet

recording: https://www.youtube.com/watch?v=I-Z_fPMU2r4

22. A felfelé hulló eső / Rain falling on the up (2015-16)

for piano (4 hands) – for children

to my daughter, Sarolta

[3' 30"] Etude mostly for children from 3rd to 5th grade.

The quite more difficult second part of the piece should be played by an elder student, or the teacher (because of it's difficulties).

43. CANONICON (2020)

trio [20'] Cl (in Bb, Bass), Vlc, Cimbalo ung.

(extra instruments: 7 Japanese rins, or similar instruments)

1st Performance: 06-06-2021 Bartók Memorial House

recording: <https://bartokemlekhaz.hu/2021/06/09/partita-parok-3-koncertunk-megtekinthe-to-youtube-csatornankon/>

45. Dignus est Agnus (2021)

trio
to *Trio Y*
[18'] Piano, Vln, Vlc

47. Hodégétria (2021)

string quartet [16-18']
to *Classicus Quartet*
1st Performance: 02-12-2021 Győr, 18-12-2021 BMC – Classicus Quartet

SOLO INSTRUMENT

3. Variációk zongorára / Variations for Piano (2007-2011)

[50'] **Piano solo**
to *Károly Félegyházi*
Téma / Theme – Adagio
I. Var. 1. – Allegro **Var. 2.** – Andante con moto **Var. 3.** – Presto (Allegro)
Var. 4. – Andante tranquillo **Var. 5.** – ... „*Spring night*” **Var. 6.** – Allegro, animato
„*Spring dawn*”
II. Var. 7. – ... „*Preludium*” **Var. 8.** – Tranquillo „*Double fugue*” **Var. 9.** –
Andante „*Silver garden*” **Var. 10.** – Allegro (Tempo giusto)
Var. 11. – Andante, dolce „*Love*” **Var. 12.** – Maestoso „*Bells*”
1st Performance: 15-12-2007 Nádor Hall – Budapest: Károly Félegyházi
2012 April – Milan; Gábor Monostori

8. SaMgiita Mantra (2011)

for solo Clarinet
to *Csaba Klenyán*
[6'] 1st Performance: 24-04-2012 Nádor Hall – Budapest: Csaba Klenyán

11. Ha folyóvíz... (2013)

for Violin, or Viola or Violoncello solo, based on a folk song from Gyergyó (Transilvania)
to *Péter Bársony and Tamás Zétényi*
[6']
1st Performance: 22-12-2013 Family Concert
23-01-2013 CEU – Budapest: Tamás Zétényi
recording: <https://www.youtube.com/watch?v=eTCLT99PDhM>

16. Kérdés és válasz / Question and Response (2015)

Question: Piano solo [3']
Response: Violin or Violoncello solo [1']
1st Performance: 27-05-2015 Hermina Gallery – Budapest
András Németh – piano, Zsuzsanna Dóry – violoncello
recording: <http://sandor-laszlo.hu/hang/>

20. Szólószonáta fuvolára / Sonata for Flute Solo – „Fracta Natura” (2015)

to *Gergely Ittész*
[17' 30"]
1st Performance: 29-01-2016 Metropolitan Ervin Szabó Library Music Collection
Gergely Ittész

33. *Dextera Dei fecit virtutem* (2017)

for Piano solo

to Károly Félegyházi

[10']

1st Performance: 24-05 2017 Hungarian Radio – Budapest

Artrium concert: Károly Félegyházi

2018-02-04 BMC Library – Budapest

»*The history of cantus firmus*« final concert of the lectureship:

András Németh

recording: <https://www.youtube.com/watch?v=h8AU9eCaRh8>

CHRONOLOGY

47. **Hodégétria** – string quartet 2021
46. **Beata es, Virgo Maria** – a capella choir (12 voices) 2020-21
45. **Dignus est Agnus** – mezzo, chamber 2020-21
- 45/b. **Dignus est Agnus** – trio 2021
44. **Vox dilecti mei – flute concerto** – symphony orchestra 2020-21
43. **CANONICON** – trio 2020
42. **Olvadó jég az ablaküvegen / Melting Ice on the Windowpane** 2019
– ensemble (17 player)
41. **Agnus Dei** – a capella choir (12 voices) 2019
40. **Advigilium** – small ensemble (6 player) 2018
39. **Csellóverseny / Concerto for Violoncello and Orchestra** 2018
– „Rosarium gloriosum”
38. **Szomorúfűz / Weeping Willow** – mezzo, chamber (5 player) 2018
37. **Deus creator omnium** – electronic 2018
36. **Ad te levavi...** – choir, chamber (5 player) 2018
35. **Offertorium musicum** – 2 pianos, ensemble, electronic 2017-21
34. **Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között / Crystal-bird sings among the pearly cherries** – piccolo solo, orchestra 2020
2017
- 34/b. **Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között / Crystal-bird sings among the pearly cherries** – ensemble (17 player)
33. **Dextera Dei fecit virtutem** – piano solo 2017
32. **Ágak / Boughs** – electronic 2016
31. **Mira Mater extitisti – sequentia** – choir, grand ensemble 2017-2019
- 31/b. **Mira Mater extitisti – sequentia** – ensemble (7 player) 2016
30. **Christus ist erstanden – choral fantasy** – ensemble (14 player) 2016
29. **118. zsoltár / Psalm 118** – ensemble (4, 8, 12, or 16 player) 2016
28. **Intra tua vulnera absconde me** – 5 singer, grand ensemble 2018
- 28/b. **Intra tua vulnera absconde me** – ensemble (9 player) 2016

- 27. Két népdalfeldolgozás / Two Folksong Settings** – small ensemble (7 player) 2016
- 26. Helioscopia** – *Conditio alme siderum* – ensemble (17 player) 2015-16
- 26/b. Helioscopia** – symphony orchestra 2019
- 25. Hodie nobis de caelo pax vera descendit** – small ensemble (6 player) 2016
- 24. Prelúdium zenekarra / Preludium for Orchestra** 2016
- 23. Grieg – SÁNDOR László: A tavaszhoz / To the Spring** 2012-2016
– paraphrase for orchestra
- 22. A felfelé hulló eső / Rain falling on the up** – piano 4 hands 2015-16
- 21. Az éjszaka csodái / Miracles of the night** 2015
– electronic and ensemble (11 player)
- 20. Szólószonáta fuvolára / Sonata for Flute Solo – „Fracta Natura”** 2015
- 19. 4. szó / Fourth Word – Éli, éli, lemá szabaktáni?** – string quartet 2015
- 18. Et incarnatus est – in 7** – choir a capella, or strings 2015
- 18/b. Et incarnatus est – in 21** – 3 choirs a capella 2015
- 18/c. Et incarnatus est – in 6** – choir, organ 2019
- 17. Lumen** – symphony orchestra and electronic 2015
- 17/b. A fény hanyatlása, bukása és újjászületése / Decline, fall and rebirth of Light** – electronic 2015
- 16. Kérdés és válasz / Question and Response** – piano, violin (or violoncello) 2015
- 15. Korálfantázia virágokkal / Choral-fantasy with Flowers** 2015-2019
– trio for flute, piano and cello
- 14. Júliusi virágok – Nyugat-Dunántúl / Flowers in July – West-Hungary** 2014
– ensemble (6 player)
- 13. Qua habitas, Domine?** – symphony orchestra and electronic 2012-2014
- 12. Zongoraverseny / Piano Concerto** – grand ensemble 2013-14
- 11. Ha folyóvíz...** – solo cello, or solo viola, or solo violin 2013
- 10. Fanfár / Fanfare** – brass ensemble (9 or 18 player) 2013
- 9. Kettős kánon / Double Canon** – ensemble (7 player) 2012
- 8. SaMgiita Mantra** – solo clarinet 2011

7. Et transfiguratus est – symphony orchestra	2010-2014
6. Liebestraum – symphony orchestra	2010-2013
5. Egy virág / A Flower – ensemble (17 player) EMB S-101	2010
4. Tánc / Dance – ensemble (10 player)	2009
3. Variációk zongorára / Variations for Piano – piano solo	2007-11
2. Signum Beatum – 14 solo strings	2007
1. Lebegés / Levitation – ensemble (6, 7 and 10 players version)	2006

Sándor László műveinek elhangzásai; 2016-2020

Év	Dátum	Koncert megnevezése	Elhangzott darabok	Elő- adók száma	Helyszín	Közön- ség létszáma (kb. fő)	Megjegyzés
2016.	11.21.	Fracta Natura – előadás és szerzői est	Intra tua vulnera absconde me – ensemble Kérdés és válasz – zongora, cselló Hodie nobis de caelo pax vera descendit – ensemble Szólószonáta fuvolára – részletek Mira Mater extitisti – ensemble 118. zsoltár – ensemble Amerre én járok... népdalfeldolgozás – ensemble Christus ist erstanden – ensemble Korálfantázia virágokkal – záró tétel – trió	8	Hermina Galéria	30	
2017.	01.13.	Ágak – Sándor László szerzői estje	Két népdalfeldolgozás – ensemble 1. <i>Amerre én járok még a fák es sírnak...</i> (türei/kalotaszegi népdal alapján) 2. <i>Úgy elmegyek, hírt se halltok felőlem*</i> (válaszúti/mezőségi népdal alapján) Mira Mater extitisti – ensemble Ágak – elektronika Ha folyóvíz... – szóló cselló (gyergyói székely népdal alapján) Lebegés – 6 hangszerre	9	Ludwig Múzeum	100	
	01.30.	Zeneszerző doktoranduszok koncertje	Hodie nobis de caelo pax vera descendit – ensemble Intra tua vulnera absconde me – ensemble	9	Zeneakadémia, Solti terem	150	
	03.16.	7 szó – a <i>Classicus Quartet</i> koncertje	4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes	4	Liszt terem, Debrecen	?	

	03.19.	Cantus Borealis – szerzői est	Helioscopia – Conditor alme siderum – ensemble Mira mater extitisti – ensemble Hodie nobis de caelo pax vera descendit – ensemble 118. zsoltár – ensemble Úgy elmegyek... – népdalfeldolgozás – ensemble Christus ist ersatnden – korálfantázia – ensemble Intra tua vulnera absconde me – ensemble	24	Zeneakadémia, X-es terem	50	
	03.24.	7 szó – a <i>Classicus Quartet</i> koncertje	4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes	4	Pécsi Püspöki Palota Díszterme	?	
	05.07.	Bach-áldozatok – Fazekas Gergely kurzusának záró koncertje	Christus ist erstanden II. – kamara	4	Zeneakadémia, Solti terem	150	
	05.24.	Artium – MR kortárszenei sorozata	Dextera Dei fecit virtutem – szóló zongora	1	Magyar Rádió Márvány terme	100	Rádió élő közvetítés
	05.24.	Virágnyelven Katona Kálmánnak – kiállítás megnyitó és koncert a Hermina Galériában	Dextera Dei fecit virtutem – szóló zongora	1	Hermina Galéria	100	
	06.12.	Koncert a Hermina Galériában	Dextera Dei fecit virtutem – szóló zongora	1	Hermina Galéria	100	
	10.01.	Hommage Szöllösy András – CentriFUGA	Offertorium musicum 1 – ensemble	6	Békásmegyeri Evangélikus Templom	50	
	10.09.	UMZF Döntő	Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között – ensemble	18	BMC Koncertterem	150	Bartók Rádió felvétel és későbbi sugárzás(ok)
	11.13.	7 szó – a <i>Classicus Quartet</i> koncertje	4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes	4	Sándor Frigyes Zeneiskola, Díszterem, Dunaújváros	?	
	11.14.	7 szó – a <i>Classicus Quartet</i> koncertje	4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes	4	M.Bodon Pál Zeneiskola, Kecskemét	?	
	11.21.	7 szó – a <i>Classicus Quartet</i> koncertje	4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes	4	SZTE Zeneművészeti Kar, Ficsay terem, Szeged	?	
2018.	02.04.	A cantus firmus tündöklése, bukása és újjászületése – zárókoncert	Dextera Dei fecit virtutem – szóló zongora Offertorium musicum 1 – ensemble Hodie nobis de caelo pax vera descendit – ensemble Deus creator omnium – elektronika	6	BMC Könyvtár	100	
	03.10.	Gregorián-kortárs – az Istvánffy Kamarakórus koncertje	Ad te levavi oculos meos – kórus + ensemble	16	Fasori Evangélikus Gimnázium Díszterme	50	

	05.17.	Netzwellen – Martin Tchiba zongoraestje	Offertorium musicum 2 – szóló zongora	1	Funkhaus Halberg, Großer Sendesaal des Saarländischen Rundfunks, Saarbrücken	?	A koncertet a Facebook és az SR 2 KultRadio élőben közvetítette
	06.16-06.21.	CentriFUGA erdélyi turné	Szomorúfűz – dal József Attila versére – mezzoszoprán szóló + ensemble	6	06.16: Szatmárnémeti 06.17: Csíkszereda 06.18: Székelyudvarhely 06.19: Marosvásárhely 06.20: Nagyvárad 06.21: Kolozsvár	A 6 koncerten összesen 350	A mű mind a 6 koncerten elhangzott
	12.12.	Koncert Sály Bánk 45. születésnapja alkalmából	Advigilium – 6 előadóra	6	Magyar Rádió Márvány terme	150	Bartók Rádió felvétel és későbbi sugárzás(ok)
	12.16.	Fracta Natura – CentriFUGA	Intra tua vulnera absconde me – ensemble Kérdés és válasz – zongora, cselló Deus creator omnium – elektronika Advigilium 3. tétel – 6 előadó Hodie nobis de caelo pax vera descendit – ensemble Offertorium musicum 2 – szóló zongora 118. zsoltár – ensemble Két népdalfeldolgozás – 6 hangszerre 1. <i>Amerre én járok még a fák es sírnak...</i> (türei/kalotaszegi népdal alapján) 2. <i>Úgy elmegyek, hírt se halltok felőlem...</i> (válaszúti/mezőségi népdal alapján) Mira Mater extitisti – ensemble Christus ist erstanden – korálfantázia – ensemble Korálfantázia virágokkal – zárótétel – trió	8	FUGA Budapest Építészeti központ	70	
	12.27.	Interjú és rádió-sugárzás a Z-felvétel kapcsán	Egy virág – Liszt Ferenc születésnap csokrában – ensemble	17	A Z-felvétel a 6-os stúdióban készült		Az Egy virág c. darab 2018. augusztusban készült Z-felvételének sugárzása az MR szimfonikusok előadásában, Kovács János vezényletével
2019.	01.26.	Párhuzamos életutak – Du Fay-Bach – előadássorozat zárókoncertje	Advigilium – 6 előadó 4. szó / Éli, Éli, lemá szabaktáni? – vonósnégyes 118. zsoltár – ensemble	11	BMC Könyvtár	120	

	01.30.	Interjú és rádió-sugárzás a Z-felvétel kapcsán	Egy virág – Liszt Ferenc születésnapjához – ensemble	17	A Z-felvétel a 6-os stúdióban készült		Az Egy virág c. darab 2018. augusztusban készült Z-felvételének sugárzása az MR szimfonikusok művészeinek előadásában, Kovács János vezényletével
	03.19.	Bach-áldozatok – <i>Musicalisches Opfer</i> és <i>kortárs reflexiók</i> – Bach Mindenkinnek fesztivál	Offertorium Musicum 1 2 zongorás – 8 kezes változat Christus ist erstanden 2 – ensemble	4	Aranytíz Kultúrház	100	
	03.28.	Vox dilecti mei – közös koncert a Pázmány Egyetemi Kóruossal – <i>középkori Mária-motetták és kortárs darabok</i>	Ecce tu pulchra / Tota pulchra / Specie Tua – kamarakórus Mira Mater extitisti... kórus, ensemble változat (28 előadó)	28	PPKE Hittudományi Kar Nagyelőadó	50	
	05.09 – 05.25.	Koralfantázia virágokkal – <i>turné</i>	Koralfantázia virágokkal – trió	3	05.09: Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium – Járdányi terem 05.16: Győri Egyetem Nagyterme 05.20: Nyíregyháza – Kodály terem 05.25: Budapest – Nádor terem	10 150 250 50	
	10.06.	FUGA 10 – jubileum CentriFUGA	Offertorium musicum 3 – ensemble, elektronika	5	FUGA Budapest Építészeti Központ	150	
	10.12.	Párhuzamos találkozások – CentriFUGA – BMC	Szomorúfűz – ének, kamara	6	BMC Könyvtár	100	
	10.14. 10.17. 11.28.	Klasszikus kortársak – kortárs klasszikusok három koncert	Dextera Dei fecit virtutem – szóló zongora	1	10.14: BMC Könyvtár 10.17: Kecskemét Kodály Intézet 11.28. Bősze Ádám Antikváriuma	50 50 15	
	10.24.	Párhuzamos találkozások – CentriFUGA – ZTI	Szomorúfűz – ének, kamara	6	Zenatudományi Intézet, Bartók Terem	30	
	12.02.	Wilhelm 70	Erdei tulipán – szóló zongora	1	FUGA Budapest Építészeti Központ	100	
2020.	01.11.	Klasszikusok tükrében Budapesti Vonósok – BMC	Signum Beatum – vonós együttes	14	BMC Koncertterem	300	
	02.07.	A zene három természete – zárókoncert	Offertorium musicum (részletek) – ensemble, elektronika Ha folyóvíz... – szóló hegedű	9	BMC Könyvtár	100	
	09.28.	All' Ongherese UMZE – BMC	Két népdalfeldolgozás – ensemble	7	BMC Koncertterem	100	

2021.	05.21.	CentriFUGA Nekünk a FUGA fontos! nota bene (n.b.) kortárs magyar zeneművek minden 15 percben	Advigilium 2 – szóló zongora	1	FUGA Budapest Építészeti Központ	Online	
	06.06.	Partita-párok 3. Bartók emlékház	CANONICON – trió	3	Bartók emlékház	25	
	06.21.	DLA záró koncert	Offertorium musicum Advigilium Olvadó jég az ablaküvegen Du Fay-Sándor: Salve, flos Tuscae gentis – parafrázis szimfonikus zenekarra Vox dilecti mei – fuvolaverseny	60	Zeneakadémia Nagyterem	Online	
	12.02.	Classicus Quartet koncertje	Hodégétria – vonósnégyes	4	Győr – Egyetemi Hangversenyterem	50	
	12.18.	“Wohlt temperiertes Streichquartet” 13. Classicus Quartet koncertje	Hodégétria – vonósnégyes	4	BMC – Koncertterem	100	

Ösztöndíjak

Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) 2019.

Program címe:

Du Fay és a késő-középkor zeneszerzésének technikai, esztétikai és teológiai vetületei.

Publikációk

Kimondani a kimondhatatlant – avagy politikai korrektség Du Fay *Vasilissa ergo gaude* motettájában

megjelent: *Parlando* 2019/6.

ABSZTRAKT: Du Fay *Vasilissa ergo gaude* szövegkezdetű motettája Cleophe Malatesta Riminiből való távozásának alkalmából íródott. A távozás oka Cleophe Malatesta és Theodoros Palaiologos között kötendő házasság volt, a búcsú-esemény tehát örömnép kellett volna legyen, legalábbis hivatalosan. A motetta költött szövegének, valamint cantus firmus választásának, a választott liturgikus dallam szövegének és eredeti funkciójának együttes figyelembevételével ugyanakkor olyan járulékos és rejtett jelentéstartalmat olvashatunk ki a műből, melynek fényében Cleophe távozása a legkevésbé sem tűnik örömtelinek. A *Vasilissa ergo gaude* motetta a szövegpolifónia, mint egyszerre költészeti és zeneszerzői technika lehetőségeire szolgál kitűnő példával. A cikk sorra veszi továbbá a motetta egyéb elemzési lehetőségeit, a szám- és arányszimbolikát, az izoritmiait és a Mária-szimbolikát is, valamint részletesen feltárja Cleophe és Theodoros házasságkötésének történelmi hátterét.

Ki szemlélődése tárgyában elmerülve megpihen – I-II. rész – a személyesség nyomai Du Fay *Ave Regina caelorum* kompozícióiban

megjelent: *Parlando* 2020/1, 2020/4.

ABSZTRAKT: A két részből álló cikk Du Fay *Ave Regina caelorum* kompozícióival foglalkozik, vagyis a három azonos szövegkezdetű motettával és az *Ave Regina caelorum* misével. Az írás célja a szerző és művei viszonyának lehető legmélyebb feltárása és az alkotói személyesség, vagy személyes jelenlét kitapogatása. A négy mű Du Fay életében egymástól távol eső időszakokban született, ezért vizsgálatuk az egész életútra rátekintést enged; itt nem lényegtelen hangsúlyozni, hogy a *Missa Ave Regina caelorum* bizonyíthatóan Du Fay utolsó befejezett műve. Mivel a négy mű közül több is

alapítványi votív alkalomra íródott, részletesen tárgyalom e votív szertartások természetét és a velük szorosan összekapcsolódó korabeli kontemplációs praxisok mibenlétét, illetve a róluk szóló írásos dokumentumokat. A régi zenékkal foglalkozó cikkek esetében nem szokványos módon következtetéseket vonok le a jelen kor zenéjére és zeneszerzésére vonatkozóan is, érintem az alkotó-alkotás azonosság kérdését és a hagyományos zenehallgatási fórumok manapság tapasztalható népszerűtlenségének okait is. Ez utóbbi kérdés felveti a modern szakrális mű megszólaltatási lehetőségeinek újragondolását, mint egyre többször jelentkező igényt is.

A cikkek internetes elérhetőségei:

http://www.parlando.hu/2019/2019-6/Sandor_Laszlo-Kimondani-a-kimondhatatlant.pdf

http://www.parlando.hu/2020/2020-1/Sandor_Laszlo.pdf

http://www.parlando.hu/2020/2020-4/Sandor_Laszlo.pdf

Mindkét cikk a 2019-es ÚNKP pályázat keretében és támogatásával valósult meg.

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

Esszé

1975. augusztus 13-án születtem Budapesten. Zenei tanulmányaimat 7 évesen kezdtem, hangszerem a hegedű volt, de már csekély zeneelméleti tudás birtokában, 8 évesen komponáltam. 11 évesen zongora tanulmányaimat is megkezdtem, ezután komponálási szenvedélyem médiuma elsősorban a zongora lett. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába hegedű szakra jelentkeztem. Már előkészítősként – az általános iskola 8. osztálya alatt – oda jártam, hegedűtanárom Petőfi Erika volt. Fontos megemlékezmem ugyanakkor Csáki Katalinról is, aki a konzervatórium második két évében tanított zongorázni és aki zeneszerzői, valamint karmesteri ambícióimat elsőként vette komolyan. Később Petőfi Erika is támogatta abban, hogy a hegedülés mellett a zene más területein is kipróbáljam magam.

A hegedű szakot a tanárképző főiskolán végeztem el, mely akkor még külön intézményként működött a Liszt Ferenc téri egyetem mellett. A főiskola évei alatt az életem későbbi alakulására nézve fontos események történtek. Az intézmény nagytermében kétszer is szerzői estet rendeztem, mely számtalan résztvevőt foglalkoztatott és nagy számú közönség hallgatta. Különösen hálás vagyok Dukay Barnabásnak, aki jelen volt a szóban forgó szerzői esteken – ebben az időszakban zeneelmélet órákat hallgattam nála – és a nyilvánvalóan bántóan gyermeteg és kezdetleges műveim megismerése ellenére pártfogásába fogadott. Életre szóló mester-tanítványi és baráti viszony vette ekkor kezdetét köztünk, mely kapcsolatnak mindennél többet köszönhetek. Különösen fontos volt ez számomra abban a hosszú, évekig tartó időszakban, amikor zeneszerzés tanulmányaimat autodidakta módon végeztem. Bár Dukay Barnabás zeneszerzést soha nem tanított, a kurzusai, melyekre évekkal később is vendégként bejártam, valamint személyes beszélgetéseink mégis sokat segítettek zeneszerzői útkeresésemben.

Főiskolai éveim másik fontos mozzanata a Danubia Zenekar megalapítása volt. A zenekar mielőtt a „Danubia” nevet felvette volna, *Szigeti József Kamarazenekar*ként működött, melynek magját Oláh Vilmos barátommal, az MR Szimfonikusok jelenlegi koncertmesterével, konzervatóriumi osztálytársammal szerveztük meg az iskola hegedűs-brácsás és csellista osztályaiból. Már az első koncertek egyikére készülve kértük fel Héja Domonkost, hogy vezényeljen bennünket. A Danubia Bál (az első, melyen a zenekar is szerepelt 1994. április 24-én volt a Néprajzi Múzeumban) adta az ötletet az együttes névválasztásához. Innentől kezdve állandó tagja voltam a Danubia Zenekarnak, később művészeti tanácsadói munkakörbe is kerültem, melynek keretében számos kamarakoncertet szerveztem a zenekar művészeiből alakult együtteseknek, többségében az Óbudai Társaskörben. A zenekarnál eltöltött évek az autodidakta zeneszerzői tanulmányaim fontos részét képezték, a zenekari próbák a művek „belülről” történő

megismerése által nélkülözhetetlen segítséget nyújtottak a hangszerelési technikák elsajátításában a forma-alkotás megértésében és nem utolsósorban a zenetörténeti ismereteim elmélyítésében. Több zenekari darabom bemutatóját köszönhetem a Danubia Zenekarnak, valamint Héja Domonkosnak. A zenekari tagokkal fennálló baráti viszonyom olyan minőségű együttműködést eredményezett köztem, mint zeneszerző és az együttes között, amit egyrészt semelyik másik zenekarnál nem tapasztalhattam meg, másrészt ami a hangzó végeredményben is megmutatkozott. Nagyon hálás vagyok természetesen a Pannon Filharmonikusok és az MR Szimfonikusok koncertjeiért, a Rádió zenekarával az utóbbi években sikerült néhány bemutatóm kapcsán szoros szakmai viszonyt kialakítanom. *Egy virág* című ensemble-darabom Kovács János által irányított Z-felvételének élménye után Kovács Géza igazgató úrnak levélben köszöntem meg a hallatlan élményt adó lehetőséget.

A Danubia Zenekar 20. születésnap koncertjén már mint zeneszerző szerepeltem: erre az ünnepi alkalomra Ács Péter igazgató darabot rendelt tőlem, e megrendelés gyümölcse *Liebestraum* című művem lett, mely Héja Domonkos irányításával hangzott el a neves eseményen.

Az említett két évtized alatt párhuzamosan más zenekaroknál is dolgoztam hegedűsként. 6 évig voltam a *Matáv* (később *Telecom*, végül *Concerto Budapest*) *Zenekar* tagja különböző státuszokban. A régi zene területére is elkalandoztam, pár évig több-kevesebb rendszerességgel kíséreztem az Orfeo Zenekarban Vashegyi György irányítása alatt. Ugyanebben az időszakban vezettem saját kamarazenekaromat is *Animato Kamarazenekar* néven. Bár kamaraegyüttesről van szó, mégis rendszeresen hívtam karmestert együttesem élére. Ilyen módon viselte gondunkat egy ideig Vashegyi György is, akinek szárnyai alatt különösen emlékezetes francia-barokk koncerteket adtunk Leclair és Rameau műveiből. Az *Animato Kamarazenekart* Héja Domonkos is vezényelte, továbbá természetesen az együttes lett megszólaltatója számos kamaraművemnek is.

Bár az eddig tárgyalt időszak alatt is szerveztem magamnak szerzői esteket, zeneszerzői pályámmal kapcsolatos első említésre méltó eseménynek mégis a 2005-ös József Attila zeneszerzőverseny első díja tekinthető. Korábban is többször küldtem darabokat – köztük zenekariakat is – különböző anonim pályázatokra, versenyekre. Ez a győzelem mégis a legnagyobb mértékben meglepett engem is és meglepte a szakmát is. A szóban forgó zeneszerzőversenyre *Felhők* című 30 perces nagyzenekari darabomat komponáltam, mely József Attila-versidézetek alapján írott szimfonikus költeménynek tekinthető – jómagam nem csekély öntudattól vezérelve szimfonikus *balladaként* határoztam meg a darab műfaját. A művet a Pannon Filharmonikusok mutatta be Budapesten az Olasz Intézetben Hamar Zsolt vezényletével, majd két évvel később a Danubia Zenekar is műsorára tűzte, ekkor Héja Domonkos volt a karmester. A darab sikere nem akadályozott meg abban, hogy e műben egyértelműen a saját zeneszerzői zsákutcámat véljem

meghallani. E felismerés életem egyik legmélyebb alkotói válságához vezetett, melyből az első mindmáig vállalt darabom, a *Lebegés* mutatott kiutat. *Felhők* c. nagyszabású zenekari művem már nem szerepel a műjegyzékemben, első vállalt és vállalható kompozíciónak a 2006 őszén befejezett *Lebegést* tartom, melyet elkészülte után hamar, még ugyanazon év decemberében be is mutattunk a Danubia Zenekar művészeinek közreműködésével, az én vezényletemmel.

A *Lebegés* 2006-os bemutatója hozott össze későbbi jó barátommal, a tragikusan fiatalon elhunyt Félegyházi Károly zongoraművésszel, ugyanis hosszas keresés után ő volt az, aki a rendkívül nehéz zongoraszólam megtanulását elvállalta. Károly a *Lebegés* előadása után hamarosan új zongoradarabokat kért tőlem, melynek eredménye az éveken át íródó zongora-variációsorozat lett. E ciklus darabjai közül Félegyházi Károly sokat el is játszott koncerten, nem is egy alkalommal. Sokáig ő volt zongoradarabjaim egyetlen előadója. Tekintettel arra, hogy sem a zene előadói praxisától, sem az alkotómunkától nem tudtam elválasztani a zene belső működésén, hatásán, filozófiáján való gondolkodást, szükségem volt valakire, akinél e töprengések is értő fülekre találnak. Félegyházi Károly e tekintetben is kitűnő partnernek bizonyult. Igyekeztünk a zenével kapcsolatban is a dolgok mélyére látni és zenei tevékenységünket nem tudtuk és nem is akartuk a mindennapi életünktől elkülönülten szemlélni.

Ez ad magyarázatot arra is, hogy – részben Félegyházi Károly tanácsára – 2007-2008 körül elkezdtem botanikai tanulmányokat folytatni – a zeneszerzéshez hasonlóan ez esetben is – autodidakta módon. Két tanár volt szíves a rendelkezésemre állni ismereteim gyarapodását segítő, dr. Pintér István biológus, az ELTE Biológia tanszékének professzora (apósom) és Polyák Péter természettudós az ELTE óraadó tanára (régóta kedves barátom). Növénytani ismereteim egy idő után lehetővé tették, hogy lakhelyem, Nagykovácsi közelében gyógynövény-ismereti túrákat vezessek. Néhány év elteltével a természettudományokban, illetve magában a természetben való elmerülés zeneszerzői tevékenységemnek adott új irányt és lendületet. Hamarosan elkezdtem a vadvirágok matematikai és egyéb tulajdonságainak átkonvertálásával zenei gondolatokat alkotni. Több mű is született ebből az ötletből, illetve a BMC könyvtárában *Hallható virágok* címmel előadás keretében tártam a hallgatóság elé e zeneszerzői módszer működését.

2011-ben döntős lettem az Új Magyar Zenei Fórum zeneszerzőversenyen *Egy virág* című darabommal (melyet az Editio Musica Budapest megjelentetett). Az *Egy virág* egy goethei alapon elgondolt virág-öskép fejlődési struktúráját kódolja át zenévé. E mű megszólalása és sikere fontos mérföldkő volt számomra (nemrégiben a Magyar Rádió Zenei Lektorátusa Z-felvételre ajánlotta a művet, a felvételre 2018 augusztusában került sor, e magas színvonalú felvétel élményéről korábbi bekezdésemben beszámoltam; a Bartók Rádió a művet azóta többször sugározta is). A két évente megrendezendő UMZF versenyeken minden alkalommal sikerült döntőbe jutnom és helyezéseket

elérnem különböző kategóriákban. 2013-ban *Et transfiguratus est* c. darabom nyerte el a zenekari kategória 3. díját. A mű megszólalása az MR Szimfonikusoknak köszönhető. Az *Et transfiguratus est* ősbemutatójának koncertfelvétele részt vett a Rostrum of Composers 2016-os tallini versenyén, melyen bejutott az első tíz közé, egészen pontosan a 8. helyen végzett, így lehetőséget kapott megszólalásokra a világ komolyzenei rádió-csatornáiban. 2015-ben *Divertimento* c. művem kapott 3. helyezést ugyancsak az UMZF versenyen. E látszólagos siker ellenére e darabomat már nem közlöm a műjegyzékemben, sikerületlen, önismétlő műnek tartom. Viszonylag gyakran vonom vissza utólag egy-egy kevésbé sikerült darabomat – sajnos akadnak ilyenek – legyen az akár nagyszabású zenekari darab. Így tettem a Duna Szimfonikusok pályázatán egyébként díjat nyert *Qua habitas, Domine?* c. zenekari darabommal is. E mű bizonyos zenei anyagait ugyanakkor felhasználtam egy azonos című új mű komponálásakor, mely az első olyan darabom lett, ahol a zenekari szólamokkal teljesen egyenrangú, és a szó hagyományos értelmében is *zenei* elektronikus anyag szól. Az új *Qua habitas, Domine?* megszületését Szigetvári Andreának is köszönhetem, akinél elektronikus zeneszerzést tanultam, és akinek esztétikai vezetése számtalan baklövéssemre segített ráébrednem. A szóban forgó zenekari darab eredeti verziójának tökéletlenségeit is részben Andrea segítségével sikerült saját magam számára is lelepleznem. (A *Qua habitas, Domine?* új változatát a Danubia Zenekar szólaltatta meg diplomakoncertemen a Zeneakadémia Nagytermében, Dubóczky Gergely vezényletével 2014-ben.) Ugyancsak a díjat nyert, ám később mégis visszavont darabjaim közé tartozik a *Valóságos Szentháromság dicsérete...* című, a Pannon Filharmonikusok felkérésére komponált mű is, melyet a Magyar Zeneszerzők Egyesülete 2008-ban Istvánffy Benedek díjjal jutalmazott. E mű záró szakasza ugyanakkor kedves maradt nekem annyira, hogy *Lumen* c. darabom tavaszi tételében felhasználjam. A *Lumen* a másik olyan zenekari darabom, mely az akusztikus hangszerekkel egyenrangú elektronikus anyagot tartalmaz. E mű a fény (Nap) évkörben elért négy sarkalatos pontjáról, más megfogalmazásban a fény négy állapotáról szól. Legutóbbi UMZF sikeremet (2017) *Kristálymadár énekel a gyöngyöző cseresznyék között* című ensemble-darabomnak köszönhetem, mely ismételten a harmadik helyezésre találtatott érdemesnek.

Tekintettel arra, hogy a zenei alkotómunka, illetve egyáltalán magának a zenének intellektuális megközelítése, valamint a tudományos munka lehetősége mindig is vonzott, 2012-ben arra az elhatározásra jutottam, hogy beadom jelentkezésemet a Zeneakadémia Doktori Iskolájába. Az ötlet megvalósítása jogi akadályokba ütközött, ugyanis a tanárképző főiskolán megszerzett hegedűtanári diplomám, melyhez kamaraművészi minősítés társult, az új, bolognai rendszerben csupán BA diplomának számíthatott. Ennek okán jelentkeztem először a Zeneakadémia MA zeneszerzés szakára, ahova 2012-ben felvételt nyertem. 37 évesen egyetemista lettem, még hozzá zeneszerzés szakon – eddig a pillanatig zeneszerzést hivatalos úton és módon nem tanultam. Az

egyetemen Jeney Zoltánt választottam tanáromnak, akit korábban nem ismertem, azonban munkássága, különösen a *Halotti szertartás* ismeretében tisztelettel fordultam felé. Életkoromból adódóan zeneszerzés óráink nyilvánvalóan nem hasonlítottak egy hagyományos iskolai tanórára, sokkal inkább mélyenszántó beszélgetések voltak, melyek során alapvető zeneesztétikai érveket ütköztettünk. Mindamelllett Jeney Zoltán rendkívül hasznos tanácsokkal látott el egy-egy konkrét darabom kapcsán is. A zeneszerzés szakon eltöltött két év ugyanakkor nagy mértékben átformált, sőt eleinte inkább összezavart. Új adatok és impulzusok tömege ért. A 20. századi európai és amerikai zeneszerzés olyan, általam eddig ismeretlen területeire nyertem bepillantást, mely az addigi – külső személy által nem felügyelt és irányított – érdeklődésemből kimaradtak. Zeneszerzésem minősége – a saját mércém szerint mindenképpen, de gondolom a szakmaki környezetem megítélése szerint is – ebben az időszakban visszaesett. Bár a diplomakoncertemen elhangzott három műből kettő, a Félegyházi Károlynak írt *Zongoraverseny* (mely az egyetem zeneszerzőversenyén első díjat nyert), valamint a *Qua habitas, Domine?* valamelyest az újabb válságból való kilábalás tüneteként voltak értékelhetők. Hosszabb távú megoldást azonban csak a Doktori Iskola éve jelentettek.

2013-ban az egyetem pályázatot hirdetett a felújított Zeneakadémia megnyitó ünnepségének nyitó fanfárjára. E pályázatot az én fanfárom nyerte meg. A próbák során az egyetem vezetőségétől megbízást kaptam arra is, hogy a fanfárt magam vezényeljem az ünnepi megnyitó elején, mely megtisztelő felkérésnek eleget is tettem.

2014-ben nyertem felvételt a Doktori Iskola zeneszerzés programjára. A felvételre elkészített munkatervem természettudományos érdeklődésemet tükrözte. Doktori témámnak valamely (egy, vagy több) természeti törvényszerűség zeneszerzésben való megjelenését jelöltem meg. Az első év végére kikristályosodott, hogy e tág témakörön belül a fraktál-matematika, a Lindenmayer-rendszerek, valamint a káosz-elmélet zenei megjelenéseivel és zeneszerzői lehetőségeivel szeretnék foglalkozni. Témavezetőmnek Bali Jánost kértem fel, aki matematikusként, valamint zenetudósként és zeneszerzőként a téma szakértőjének bizonyult. A munka megkezdése után hamar kiderült azonban, hogy e témaválasztás nem a legszerencsésebb. Tág irodalmi anyag állt rendelkezésre a szóban forgó elméletek matematikai oldaláról, ám alig létezett irodalom, mely zenei megjelenéseikkel foglalkozott volna. Matematikai képzettség híján az elméletek egzakt definíciói számomra átláthatatlannak bizonyultak. Mindeközben egy beadandó munka lehengerlő erővel lökte érdeklődésemet más irányba: Du Fay, valamint a késő-középkor zenéje és a gregorián felé.

Disszertációmát Du Fay *Nuper rosarum flores* motettájáról írtam és 2021. június 22-én védtem meg summa cum laude minősítéssel; konzulensem nagy örömmre Bali János maradt. Du

Fay dómszentelési motettája temérdek irodalommal rendelkezik, ugyanakkor szembetűnő, hogy a témával foglalkozó zenetudósok legtöbbször egy-egy általa fontosnak, vagy legfontosabbnak ítélt irányból közelít. Véleményem szerint egyik megközelítési iránynak sincsen nagyobb létjogosultsága a másiknál, a középkori egység gondolkodás ismeretében sokkal inkább minden lehetséges irányt egyszerre kellene szemügyre vennünk. Dolgozatomban javasoltam továbbá két olyan szempontot, mely a motetta megértése céljából eddig nem, vagy csak felületesen volt érintve, ezek nevezetesen: az ókori és középkori templomépítési szimbolika karöltve az emberei test arányainak szimbolikájával, valamint a 14-15. századi domonkosrendi misztikus teológusok és Nicolaus Cusanus gondolatainak, írásainak segítségével hívása a mű „üzenetének” dekódolása érdekében. Dolgozatom címe: *Du Fay: Nuper rosarum flores; szellemi áramlatok találkozása a késő-középkor zeneesztétikájában.*

Disszertációm témájából, valamint a korszakhoz kapcsolódó egyéb érdekességekből előadássorozatokot tartok a BMC könyvtárában és más helyszíneken is. Ezek a sorozatok 2017 tavaszán kezdődtek *Titkok és talányok egy motetta körül* címmel, mely a *Nuper rosarum flores*-ről szólt, ezt követte az őszi *A cantus firmus története* című előadássorozat, melynek végén koncertet is tartottunk Balogh Máté, Tornyai Péter és jómagam *cantus firmus* tartalmazó műveiből. 2018 őszén *Párhuzamos életutak / Du Fay és Bach* címmel tartottam előadássorozatot a BMC-ben, melyben összevetésre kerültek Du Fay és J. S. Bach zeneszerzői gondolkodásának és életrajzi adatainak meglepő és izgalmas hasonlóságai. E sorozatot is kortárs-hangverseny zárta, melynek keretében Balogh Máté és Tornyai Péter zeneszerző barátaimmal eddigi legsikeresebb közös szerzői estünket adtuk.

2019-es sorozatom címe *A zene három természete* volt. Ez esetben témám a zenei korszakok tekintetében hasonlóan nagy merítésű volt, mint a *cantus firmus* történetét tárgyaló sorozat. A szóban forgó három természet – a spirituális, az animális és a korporális – vállaltan a kor-középkorban még általánosnak mondható és latens módon tovább is élő trichotomikus emberértelmezés analógiájára körvonalazódott és egyfajta igazolást talált Boethius *musica mundana, musica humana, musica instrumentalis* hármas felosztásában. A három előadást ebben az esetben is – immár hagyományosan – Balogh Mátéval és Tornyai Péterrel közösen tartott szerzői esttel zártuk, ismét telt ház előtt. *A zene három természete* című előadássorozatamat tervezem cikksorozat, vagy könyv formájában – az előadásnál természetesen sokkal részletesebb módon – megírni. A szóban forgó BMC könyvtári sorozatok három előadásból álltak. A már lezajlott sorozataim minden előadása – a zárókoncertekkel együtt – megtekinthető az interneten. A tavaszi időszak rendszerint elsősorban a kompozíciós munkáimmal, illetve zenetudományi írásával, valamint a tanításokra való felkészüléssel telik, ezért a BMC könyvtári sorozataimra egy ideje mindig ősszel kerül sor (a BMC

könyvtári előadásaim sora – mint oly sok minden – a járványhelyzet miatt egy ideje és egy időre megszakadt).

2020-tól lehetőségem nyílt lakhelyemen, Nagykovácsiban is előadásokat tartanom a középkori zene témájában. Eleinte a járványhelyzet miatt csupán online tudtam előadásaimat közvetíteni, 2021 őszén ugyanakkor sikerült megszervezni és megtartani egy élő sorozatot a Nagykovácsi Öregiskola és Könyvtár előadótermében *Du Fay és kora – fejezetek a napfényes középkor zenéjéből* címmel. A hallgatóság főleg laikusokból állt. A *Du Fay és kora...* előadás második és harmadik része felkerült a könyvtár youtube-csatornájára, valamint a honlapomra is.

A Du Fay-téma élményének alkotómunkámra gyakorolt lendületadó ereje mind a mai napig tart. A gregorián, mint forrás egy ideje – és gondolom, még egy ideig – elhagyhatatlan alapeleme darabjaimnak. Foglalkoztat olyan zeneművek írása – született is már pár ilyen – melyek az izoritmikus motetta szerkesztési szabályait követik, ugyanakkor természetesen teljesen más hangzási eredménnyel. Nem hagy nyugodni a zeneszerzés és a katolikus liturgikus gyakorlat közötti távolságtartás kérdése is, tekintettel arra, hogy a liturgikus zene előállítása valaha a zeneszerzés egyik legfontosabb feladatköre volt. Számos darabot írok, melynek funkciója vállaltan liturgikus, annak ellenére, hogy e darabok egyelőre kizárólag koncerteken szólalnak meg. *Ad te levavi* c. 2018 januárjában írott kórusművem *cantus firmusát* például a darab tervezett bemutatójának időpontja alapján választottam ki: a szóban forgó koncert Nagyböjt 3. vasárnapjához esett közel, ezért e nap egyik traktus-dallamát dolgoztam fel a műben. Reménykedem benne, hogy a kortárs zeneszerzés és a liturgikus gyakorlat közötti párbeszéd a jövőben megújul, terveim között szerepel a jövőben liturgikus alkalmakon zeneszerzőként megjelenni.

Jelenleg a zeneszerzés és a zenetudományos munka köti le időm és energiám nagy részét. E két fő csapás közül a zenetudományos munkámnak hallatlanul nagy lökést adott a 2019-es ÚNKP doktorjelölti ösztöndíj elnyerése. Az ösztöndíj vállalásaiként Du Fay motettáit és miséit feldolgozó cikksorozat írásába kezdtem, mellyel elsődleges célom a Du Fay-ról szóló igen csekély számú magyar nyelvű irodalom bővítése. Két terjedelmes cikkem jelent meg a közelmúltban a *Parlando* folyóiratban a *Vasilissa ergo gaude*, valamint a három *Ave Regina caelorum* motettáról. (A disszertációm maga is e sorba illeszkedett bele és a magyar nyelvű Du Fay-irodalmat igyekezett bővíteni.) A sort tervezem folytatni. Fontos ugyanakkor hangsúlyoznom, hogy zeneszerzői látásmódom szándékoltnan érvényesül a zenetudományos cikkeimben is.

Hegedűsként leginkább kamarahangversenyeken veszek részt. Rendszeresen dolgozom a *Musica Florens* régi zene együttesével – reményem szerint folytatjuk majd megkezdett Biber-sorozatunkat: szeretném a *Rosenkranz-Sonaten* minden tételét az elkövetkezendő évek során, megfelelő liturgikus alkalmakkor eljátszani. Dolgozom továbbá időnként a THReNSeMBle

együttesben, illetve közreműködöm hegedűsként egyéb, gyakran általam szervezett kortárs-koncerteken is. Évről évre szerepelek a *Bach Mindenkinek* fesztiválon. A 2018-as alkalmon a Gardrób Csoport tagjaként vettem részt „*Az élet tisztelete*” című előadáson, melyen J. S. Bach kamaraművei között Albert Schweitzer leveleiből és naplóbejegyzéseiből olvasott fel Géczi Zoltán színművész. „*Az élet tisztelete*” című előadásunkat gimnáziumokba is elvittük, ahol a zene és a hozzájuk kapcsolódó gondolatok a gimnazista hallgatóság részéről nyitott fülre és nyitott szívre találtak. Ugyancsak a Bach Mindenkinek fesztiválon ismételtük meg zeneszerző barátaimmal, kollégáimmal a Fazekas Gergely zenetörténész által megálmodott *Bach-áldozatok* c. koncertet, melyben Bach Musikalisches Opfer című sorozatának kánonjai között az azokra reflektáló kortárs darabok szólaltak meg. Azt est zeneszerzői egyben előadói is voltak a daraboknak, beleértve Bach kánonjait is. Az előadói és alkotói vonalat saját életemben nem szeretném markánsan szétválasztani.

Ehhez kapcsolódik az utóbbi időben megszorított karmesteri tevékenységem, mely nem korlátozódik saját műveim előadására. Az MMA által a közelmúltban szervezett Lajtha-konferencián vezényeltem Lajtha-művek ősbemutatóit, valamint a 2018-as Tavaszi Fesztiválon dirigáltam Bartók *Négy zenekari darabjából* készített kamara-átiratomat a Classicus Ensemble élén. A 2014-es Szombathelyi Bartók Szemináriumon részt vettem Eötvös Péter kortárs zeneszerzés és vezénylés kurzusán. A Doktori Iskolában aktív hallgatója voltam Tihanyi László vezénylés kurzusának, melyet tanár úr zeneszerző társaimmal közösen megfogalmazott kérésünkre tartott kifejezetten zeneszerzőknek.

A közelmúltban nagy örömmre kapcsolatba kerültem a képzőművészettel és fiatal képzőművészek egy csoportjával. A Hermina Galéria, és a Hermina Alkotócsoport lassan három éve működik. A csoportnak jelenleg nincsen saját kiállítóhelyisége, ezért vándor-közösségként vesz részt Budapest különböző galériáiban rendezett kiállításokon. A Hermina Alkotócsoport fiatal képzőművészeket és zeneszerzőket tart együtt. Nem ritkák az olyan közös események, ahol új zeneművek és új képzőművészeti alkotások egyszerre kapnak teret, gyakran oly módon, hogy a művek együtt, szoros alkotói együttműködés gyümölcseként jönnek létre. *Ágak* című szerzői estemet a Ludwig Múzeum Bartók-kiállításának keretében tartottam 2017 januárjában, mely kiállításon a Hermina Alkotócsoport is részt vett. Ádám Zsófia – úgyszintén a Hermina Alkotócsoport tagja – videoinstallációt készített *A fény hanyatlása, bukása és újjászületése* című elektronikus kompozícióra. A közelmúltban a Vasarely Múzeumban rendezett FUGA című kiállításon – melynek kurátora Maurer Dóra – felkerült a falra kiállítási tárgyként a zongoravariációim *Kettős fuga* tételének kottája, melyet Félegyházi Károly előadásában felvételtől meg is hallgathatott a látogató. Ez az első eset, hogy zeneművem, pontosabban annak kottája vizuális esztétikai érdeklődés tárgya lett. A képzőművészettel való kapcsolatomban azért is örömteli számomra,

mert műkedvelő amatőrként magam is foglalkozom festészettel.

2021 tavaszán lehetőségem nyílt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészstudományi karán óraadóként tanítani. Kurzusaim témái a középkor és a barokk zenéjének tág területéről merítettek.

Több halasztás után 2021. június 21-én megvalósult DLA zárókoncertem a Zeneakadémia Nagytermében, másnap sor került a védésemre is. A Zeneakadémia, az NKA és az Eötvös alapítvány támogatásainak köszönhetően meglehetősen nagyszabású szerzői est rendezésére lett lehetőségem a DLA koncertem keretében, melyben nagy ensemble, illetve szimfonikus zenekari darabjaim szólalhattak meg, többek között a Miskolci Szimfonikusok és Ittzés Gergely által rendelt *Vox dilecti mei* – fuvolaverseny is. *Offertorium musicum* című közel 30 perces, 10 tételes darabom megszólalása ritka csillagállás következményeképpen tudott megvalósulni; a két zongorát, orgonát, temérdek ütőhangszert, elektronikus hangszereket, felvett elektronikát és egyéb hangszereket alkalmazó és az előadók számára is komoly technikai elvárásokat támaztó mű megszólaltatása – hála az előadóknak és a Zeneakadémia által biztosított technikai és instrumentális háttérnek – kiváló minőségben valósult meg. A koncertről Kecskés G. László rendező és az Aviso stúdió jóvoltából kifogástalan minőségű kép- és hangfelvétel készült, melyet Zelinka Tamás közzétett a *Parlando* 2021/5. számában.

Jelenleg Nagykovácsiban élek feleségemmel és öt gyermekemmel.

Sándor László

2022. február 22.

